MAANDBLAD
van de vakbond
leerkrachten aruba

5e JAARGANG
APRIL 1974 4

mr. hendrik croes: eilanden souverein

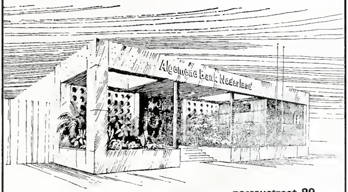

spelling

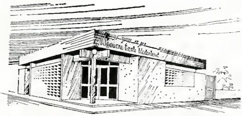
v.l.a. 1e lustrum festiviteiten

Algemene Bank Nederland N.V.

aruba branch

nassaustraat 89

b. v.d. veen zeppenfeldtstraat 67

goede service in moderne sfeer

GAARNE TOT UW DIENST

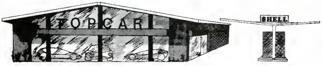
bij

MARISKA

vindt u (bijna) alles voor
school of thuis

BOEKHANDEL MARISKA

trefpunt voor jong en oud

TOPCAR n.v.

it's the real thing

Enjoy Coca-Cola Trade-mark ®

5e JAARGANG

APRIL 1974

vorm no. 4

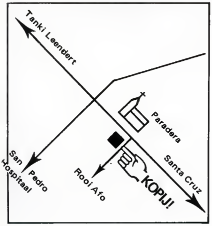
redactie:

j. jutten, drs. g. j. kolmus, mej. e. polak, mej. g. naloop, a. vrolijk, f. bayens
redactieadres:
paradera 82
bank:
a.b.n., banknr. v. 62583
t.n.v. "vorm"
layout:
r. en j. de graaff
tekeningen:
j. g. m. strick
drukkerij:
v.a.d. (offset)
abonnementen (op aruba alleen voor personen buiten het onderwijs): f. 15,- p. jaar

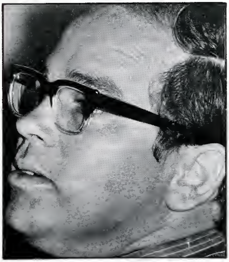
hoofdbestuur vla:

voorzitter:
p. e. croes, emmastraat 40, tel. 1790
secretaris:

penningmeester:
a. engelbrecht
leden:
j. autsema, v.w.o./h.a.v.o.
mevr. c. norder, mavo en pub. rel.
f. bayens, n.o.
mej. t. pengel, b.b.o.
mej. m. winklaar, v.o.
mevr. f. wever, mej. d. croes, b.o.
bestuursadres:
p.o.b. 582, oranjestad
vergaderplaats:
commercial building, wilhelminastr. 40, tel. 4219. v.l.a.-leden die hier willen vergaderen kunnen de sleutel op het kantoor afhalen.
rechtskundig advies:
u kunt zich wenden tot de heren:
k. norder, spaans lagoenweg 15, tel. 7191
en j. klein, brazil 23, tel. 7255

charla di minister di enseñanza sr. hendrik croes na telearuba dia 21 di maart 1974

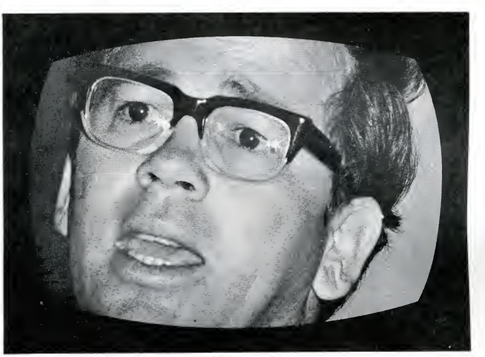
Televidentenan bon nochi. Pa mi tambe ta un honor di ta presente cu e televidentenan di Aruba den e programma awe noche pa mi duna un splicacion riba algun topico di enseñanza pasobra, manera ta conoci, hopi a ser publica e ultima simanan aki y talvez nan ta continua. Pero mi a hanja necesario pa splica mas tanto posibel e ideanan cu a pone cierto decisionan cai. Manera ta conoci mi ta minister de Estructura Estatal di e islanan y tambe ministro di Enzeñanza. Awe nochi mi no kier elabora riba e trabao di e departamento nobo. E ta si conoci di e ta keda estableci na Aruba. Nan ta haciendo e preparatorionan y nos ta spera di cuminza full-speed cu trabao di e departamento aki den curso di otro luna y den breve tempo lo ta keda conoci tur e trabao di e departamento aki. *Tin algun trabaonan cu ya ta cla caba,* pero no ta util awor aki, inprudente pa mi, duna e splicacionan riba eseynan, pasobra despues cu nan a bai Staten anto tin sufficiente tempo pa e publico sera conoci cu ideanan y proposicionan di cambionan di ley. Awe nochi anto mi kier papia di algun topico di enseñanza.

deze maand:

BIJ DE VOORPLAAT:

Minister Hendrik Croes: "Je laat ze praten, en je doet toch wat je je voorgenomen hebt." (foto: R. de Graaff).

E promer topico cu mi kier papia di dje ta esun di *e School Superior di Derecho, e Rechts Hoge School, cu nos ta bai establece na Aruba.* Manera ta conoci Curacao tin su Rechts Hoge School. E ta bai bon y nos tin docentenan cu ta traha duro. Nos por probecha di e "know-how" cu nan a hanja te awor aki, di e docentenan cu tei. Y nos lo bai establece na Aruba na un Centro de Sciencia, un centro scientifico cu e estudiantenan cu awor aki tin cu bai Curacao por keda Aruba y sigui nan estudio e promer dos anjanan na Aruba mes. Nan ta studia y despues si e centro aki demostra cu e mes por crece anto e ora ey tin posibilidad cu e lo sigui crece. Pero ta realistico cu pa pensa awor aki solamente na e prome dos anjanan *y nos ta spera cu e Centro aki lo bira un Centro di Sciencia, Centro di encuentro pa e estudiantenan cu kier sigui na un nivel superior.* Tambe ya ta conoci cu e gastonan di e estudiantenan di Aruba pa Corsow nos a regla, pero esey ta un areglo temporal, pasobra nos ta trata tur posibel pa jega na e centro aki e anja nobo cu ta bai habri, e anja escolar cu ta bai habri na luna di agosto.

Un otro topico cu recientemente nos Gobierno a establece, ta e areglo di e cu nos ta jama na Hulandes *"zwangerschapsverlof"*. Tin maestranan di school cu ta casa cu antes no tabata hanja e derecho aki cu si acaso nan sali na estado, nan ta kita nan for di trabao of cu e tempo necesario cu nan no por duna les y keda cas, esta e tempo un par di siman promer cu e parto y un par di siman despues di e parto, cu nan no tabata hanja pago. *Nos Gobierno a mira riba e peticion di e Sindicatonan di Maestronan di School V.L.A. di Aruba* y V.L.C. di Curacao. Nos Gobierno a mira anto e posibilidad cu tabata facil pa establece un areglo y e régla ta, cu awor aki cu e maestronan di school cu ta casa cu ta bai duna luz, seis siman promer cu e fecha y seis siman despues di e fecha cu nan duna luz, nos ta considera esey "zwangerschapsverlof" y nan ta hanja pago p'elé. Nos ta spera di aplica e mesun régla aki, analogicamente riba e ambtenaressenan, e damanan casá, cu ta traha pa Gobierno y nos a pidi e Territorionan Insular pa establece y sigui e mesun regla.

Dia co nos Gobierno a sinta, nos a topa e projekto pa un H.T.S. na Corsow, esta e projekto pa construi e edificio y ricibi e plakanan cu Hulanda a pone desponibel ora e projekto aki. Nos a tope'le tranká. Tranká pa falta di communicacion probablemente. E ora ey un do e prome tareanan di Educacion, di e Minister di Educacion, tabata pa mira un posibilidad di los e projekto p'é sigui bai den bon caminda y esey a sosode principio di e anja aki. No ta asina cu nos, manera a wordu bisa den prensa lo stop e projecto aki di bai Corsow. Economia di Corsow mester di un injeccion, un injeccion, y e projecto aki lo bai costa f. 6.500.000,—, e mester di djele y p'esey nos a mira cu tabata necesario pa e H.T.S. projecto aki bai door. Ademas tin estudiantenan di Aruba cu ta studiando na e H.T.S. di Corsow cu hopi exito. Esey tambe tabata un die consideracionan pa cual a keda estableci e necesidad di laga e projekto continua.

Manera ta conoci den e deklaracionan di nos Gobierno nos a pone cu e voertaal, esta e idioma oficial cu ta ser usa na school, pa e promer dos klasnan basico ta Papiamento banda di Hulandes. Nos a duna e reconocimiento na nos idioma. pasobra cu psicologonan, pedagogiconan, cu nos tin a hasi estudio, a demonstra cu e muchanan cu ta cuminza na kleuterschool y despues ta sigui pa basisschool, e promer dos klasnan, awel e mucha di 4 anja pa 8 anja, bo no tin mag di separele for di e idioma cu el a custumbra cune, e idioma cu e ta papia na su cas. Anto esey tabata un di e motibonan principal, cu nos a dicidi cu nos ta establece papiamento como voertaal banda di Hulandes. Pero te na e di dos klas di e schoolnan basico. No mas alew pasobra nos ta considera e tempo suficiente y e oportunidad nan cu un mucha ta hanja di 4 pa 8 anja suficiente pa e sinja Hulandes cu lo ta keda e voertaal oficial pa e resto di nos ensenanza, e resto di nos educacion y e ta logico cu un pais chiquito manera Antillas, Aruba, Curacao, Bonaire, Isla Riba, no por paga e gastonan, ni di e traduccion cu no ta estableci ainda, ni tampoco e gastonan di imprimi, di print boekinan, etc., cu ta necesario pa school pa estudionan mas avansa. For di esey tin peliger cu innecesariamente nos ta isolando nos y mi no ta kere cu un centro manera Antillas ta, manera Corsow, Aruba, Bonaire, Isla Riba ta, por afort di isola su mes, ya cu nos ta depende asina tanto di e comercio internacional di turismo etc.

Tambe den e mesun declaracion di Gobierno nos a introduci, cu nos lo no sigui cu e ortografia manera a ser proponi door e comicion cu nos ta jama "Ortografia Maduro". Nos a pensa cu e ortografia ey cu ya a modifica e ortografia cu Römer a prepara, no suficientemente a tene cuenta cu tradicion di nos Papiamento, e moda cu nos a sinja scirbi nos idioma, cu nos tur ta asina desde siglonan pasa y tampoco e ortografia ey a tene suficiente cuenta cu e origen di nos idioma cu ta indudablemente un origen Romano. E comicion nobo lo cuminsa traha pronto. E lo consisti di algun miemnronan cu tabata forma parti do e comicion Maduro. Sr. H. Booi di Aruba lo tuma parti aden. Sr. Antoine Maduro mes tambe lo participa den y nos ta contento cu esnan cu tabata participa den e comicion anterior, aunque tur e publicacionan a tuma lugar ultimo dianan, toch a keda dispuesto pa coöpera cu nos. Pero mi ta kere cu nan a haciele, pasobra nan a mira cu ta importansia di e idioma nos tur kier establece y logra lo mehor pa e idioma Papiamento cu nos tur ta stima. Tin algun problema claro, cu a keda awor aki manera e muchanan cu tin cuminza na school na september, of na agosto, cu no tin sugur ainda den ki ortografia nan lo mester bai scirbi Papiamento, pero mi no ta kere, cu si nos idioma a tuma tanto tempo pa desarolla cu nos mester bai hasi cos den pura pasobra tin un grupo cu ta bai hanje den problema, nos ta consiente si cu e ta un problema. Y nos ta spera si cu e comicion nobo lo traha cu suficiente rapidez pa e asunto di e ortografia por bini cla den curso di e anja aki.

Televidentenan e departamento di Estructura Estatal ta especialmente pa prepara pa cada isla, te hasta e intenshon ta pa cada isla bira soberano. Isla di Aruba, di Corsow, di Bonaire, cada islanan di Isla Riba lo bira un isla soberano pa manda den su propio cas. E ta dicidi kiko ta sosode cu e isla. E fondonan financiero cu e Isla aki ta hanja, e mes ta establece unda e ta gastanan. E ta bai duna un problema pa e islanan menos afortuna, pero pa e islanan aki nos a jega di declara caba, cu lo jega na formanan di coöperacion institutionalizá. Awor den e cuadra di mas autono mia, di purba hanja mas soberania pa cada isla, no ta pas cu nos Gobierno ta continua cu subsidionan pa manera centronan di bario, e subsidio di Sesame Street, si e ta tuma lugar na un isla, subsidionan pa cursonan, e subsidionan cu tin poni riba presupuesto, mas o menos esun di f. 1.000.000,— pa e Akademianan Pedagogiko, antes jama kweekschool. Pesey nos a pensa cu nos lo, pa anja '74, aunque cu no ta cuadra cu nos principio, pero pa via cu manera na Corsow, na otro Islanan, nan mester custumbra cu e idea cu cada isla lo bira soberano pa e anja '74 anto, nos ta continua e subsidionan. Pa anja '75, ja mi a palabra cu e direktor di e departamento de Enseñanza. Nos a informa cada isla cu di entrante '75 en adelenate e subsidionan aki ta bin pa cuenta di e Territorionan Insular. Alavez nos a agrega den e mesun carta, cu si acaso un territorio insular no por paga, no tin e medionan financiero pa subsidia e cur-

sonan, e subsidionan pa Centronan di bario etc., anto e ora ey nos ta keda dispuesto y nos ta pone suficiente fondo disponibel riba nos presupuesto pa continua cu a trabao, pasobra tin trabao cu ta masha util pa nos Comunidad, pa desarollo di nos comunidad, pa nos propio educashon.

Finalmente tin un topico, cu nos por considera un topico masba, masha cajente. E la sali masha bopi den publicidad. Hopi a wordo bisa riba djele. Esey ta e topico di e lerarenopleiding. E akademia di docentenan pa nos mavo y e prome 3 klasnan di havoschoolnan.. Manera ta conoci Gobierno anterior tabatin un grupo di conseheronan, cu mester a duna un consebo na Gobierno riba establecimiento di un lerarenopleiding pa Antillias. Anto ora mi a sinta, mi a combersa cu e grupo aki di consebero. Y den un di e combersacionan ey mi a bisanan, cu si mi mester dicidi, unda e lerarenopleiding aki ta bin, seja na Corsow of aki na Aruba, *anto lo mi skohe pa Aruba.* Nan no tabata sabi pakiko, anto nan a bisa den corantnan ta pasobra cu mi ideologia ta e ideologia di Status Aparte. Awel nan no tabata bon informá y nan a informa e corant-

Charla di minister Sr. Hendrik Croes

nan malo tambe. Mi no a hasiele pa e motibo di mi ideologia, aunque cu djis aki lo bin resulta cu por ta e por a bunga un rol, pasobra mi ta Rubiano mi no tin mester di nenga ningun bende esey, pero e motibo tabata cu nos a hanja un alternativo cu tabata bopi mas barata, 2.500.000 florin mas barata, esey lo causa cu e participacion di Antillias tambe lo ta hopi mas barata. Nos a hanja tambe un alternativa, manera mi ta bai splica awor aki, cu ja tin su ejempel caba den Antillias y un ejempel, sin cu Aruba a jega di vota pa Status Aparte si of no. Esey ta e ejempel cu mi ta menciona, e ejempel pa e docentenan, e maestronan, cu ta hajando nan opleiding pa e leraren, pa bira leraren den technisch onderwijs. Esey ta un curso cu a cuminza na 1970/71 y ta bajendo cu un exito rotundo na Islanan di Bonaire, Corsow y Aruba. Te hasta ta asina aki cu den termino masha cortico, di mas o menos un 5 anja nos por logra cu no tin mester di manda busca maestronan pa technisch onderwijs mas di Hulanda, pasobra nos mes a prepara nos hendenan riba nos islanan. Na Aruba nos ta preparanan, na Corsow nos ta preparanan, na Bonaire nos ta preparanan y e reminente di e opleiding aki ta fantastico. Te hasta e ta bai keda mas o menos di al rededor di 90%. Awel un ejempel asina aki nos tabata kier pa e lerarenopleiding, pa e maestronan cu ta bai duna les na mavo cu havo, esta cu nos ta bai crea un curso. Asina a keda estableci, nos ta crea un curso di 4 anja. E curso ey, despues di 2 anja, esnan cu cuminsele lo sigi den dos vak i hasi examen riba nivel di L.O. Anto despues nan tin mag di scohe entre un of dos vak pa sigui studia pa *nan jega despues di 4 anja, bira volledig bevoegd, cu nan por duna les na mavo y e tres prome klasnan di havo.* Nos ta trata pa despues di 4 anja jega na e nivel di M.O.-A, aunque cu e ta trabahoso, pasobra fuera di sinja e parti di vakkennis e cursistanan, e estudiantenan lo mester sinja tambe e parti onderwijskunde, e parti cu nos ta jama e persoonlijkheidsvorming. E ta un estudio basta amplio, pero mi no ta kere cu nos mester bai den un estudio, cu despues di 4 anja numa bo por jega y mira si bo ta capaz si of no. Den e opleiding cu nos ta bai cuminsa awor aki despues di dos anja bo ta hasi exameny e ora ey berdad lo bo sabi si bo ta capabel si of no pa bo sigui cu e curso y dos anja ta bopi diferente cu 4 anja. No solamente e curso a sali nos mas barata, pero tambe e tabata di importancia pa nos considera cu nos no ta hanja chens di Hulanda si en caso cu e curso aki fracasa pa hacié un di dos biaha. Hulanda ta pone su placa disponibel, ta placa di belasting, laga nos tene na cuenta y no ta asina, cu nan lo keda financia un opleiding cu lo fracasá. *E conseheronan di nos Gobierno a trata di bira un grupo di presion,* a drenta, a publica masha, masha hopi sin cu tabata necesario pasobra cu nan tabata consehero di mi. Nan tabata consehero di mi coleganan den Gobierno y nan no tabatin mester, si nan a keda e mesun grupo di consebero cu nan tabata, nan no mester a hasi tur e loque mi ta jama babel rond di e asunto aki. te hasta nan a papia di un "aanpak monstruoso" y mi no ta kere cu esey ta berdad ni uso y pesey mi ta kere ta bon pa nos sigui comenta riba loque nan bisa.

Nan a bisa cu lo mi causa cu e estudiantenan ta hanja un loque nan ta jama un "nodeloze studieverzwaring", pasobra *mi ta bai laga nan traha tempran caba na school. Awor esey no ta berdad.* Despues di dos anja, nos ta optimista cu e estudiantenan cu cumpli e curso cu exito y cu ta bin resulta cu ta bon estudiante, nan lo por bai duna les, *pero solamente si na Aruba, na Corsow, na Bonaire, na Isla Riba tin necesidad.* Kier meen nos no ta bai crea ningun hende cu ta onbevoegd pa duna les, no. E bendenan aki lo ta bevoegd despues di 4 anja. pero si nos ta preparanan cu necesidadnan di nos pueblo ta requeri pa nan bay asisti den ensenanza, cu nan ta suficientemente prepara pa esey. Esey ta e meta y e ta mucho mas realistico den e opleiding aki cu e muchanan ta bai hanja tambe. Nos lo no tin mester di busca docentenan di Hulanda manera a wordu sugeri. Tin suficiente bende capaz na Aruba, na Corsow, podiser na Bonaire no mesora, pero en todo caso na e dos islanan grandi, suficiente hende capaz cu por dirigi e lerarenopleiding aki. Y nos tin cu cuminsa cu prudencia, cautelosamente, pasobra nos no tin mag di larga e curso aki fracasá. Tampoco nos no tin mag di laga abo cu ta paga belasting, ningun hende gusta paga belasting, paga mas placa cu ta necesario. Tin un suma sigun mi di den e projecto di mi 4 conseberonan aki, cual conseho mi no a sigi manera ja boso a compronde. Pero di e suma di 5.3 miljon cu nan tabatin prepara pa e projecto, Hulanda lo paga un parti y boso tambe lo paga un parti. Awel den e suma ey tabatin un suma di 4 miljon florin of mas pa salarionan di e docentenan. Awor nan a purba hustifikele bisando si pero nan a hisa e cantidad di e oranan di 24 pa 40 pa siman cu nan ta duna les. Awel nan no a hisele pa e estudiantenan haja un vorming mas amplio, pero pa amplia e diensturen cu nan tin mag di tin pa nan hanja mas tempo liber, pero no pa juda e estudiantenan hanja un mihor educacion.

Asina ta mi ta kere cu ta necesario pa una vez por todo caba cu e rumornan y e critica por nada pasobra si nan ta suficientemente informa anto ainda tin mas argumentonan cu nan sabi di dje, cu corantnan tambe sabi di djele, pero cu hopi biaha bo no ta usa dilanti di un pantalla di televishon. A ser bisa cu tin docentenan ta cana rond por nada awor aki. Awel tin hopi mas cos cu ta mal basa den nos comunidad. Si ami ta mira un peliger den un opleiding cu ta bai costa 5.3 miljon y mi ta scohe pa un di 2.8 miljon, anto mi ta kere cu no ta nada si e docentenan aki ta cana rond por nada. Mi no ta kere cu nan ta cana rond por nada si, pasobra nan ta hasiendo bopi y nan por bai back nan schoolnan pasobra eynan talvez nan por wordu usa, bon usa.

Televidentenan esakinan ta e topiconan di ensenansa cu mi kier a papia di dje. Tin un diputado di Isla Hermana di Antillias cu ta purba provoca ami pa bisa algo di djele. Mi no kier bisa nada di djele pasobra no ta cumbiniele pa mi comenta riba djele. Pesey lo mi ignora loque e ta bisa. Masba danki pa boso atenshon y boso pasenchi. Mi ta spera cu esaki lo no ta e ultimo palabranan cu a ser bisa tocante ensenansa, pero mi a haja necesario si pa splicanan, pasobra cu si nos no splica abiertamente loque ta sosode anto mal comunicacion, mal comprondemento, solamente lo por nace y mi kier a bin comenta awe nochi pa stroba esaki di sigui crece. Masha danki y pasa bon anochi. ●

minister van staatkundige structuur en onderwijs

mr. hendrik croes:

„uitbouw van eilandelijke souvereiniteit voor ons dodelijke ernst, hierover wordt niet gemarchandeerd"

Het kabinet Evertsz heeft zijn eerste honderd dagen alweer achter de rug en de premier heeft verklaard uiterst tevreden op deze periode terug te zien. Ongetwijfeld de meest besproken minister van de huidige regering is Mr. Hendrik Croes, minister van staatkundige structuur en onderwijs. Wat deze man in korte tijd overhoop heeft gehaald, beslist heeft, afgekondigd, in werking heeft gesteld, stop heeft gezet etc. etc. is voor velen verbijsterend. Voor het onderwijs — maar niet alleen voor het onderwijs — worden nu beslissingen genomen die voor Aruba en de andere eilanden van historisch belang zullen zijn. De lijnen naar de toekomst worden nu getrokken.

Voor VORM alle reden omeen interview met de minister aan te vragen. Een afspraak is snel gemaakt, we kunnen op woensdag 3 april komen om kwart voor 3, in het gebouw van het departement van onderwijs boven het postkantoór van Oranjestad. Maar op 3 april is de minister op Bonaire. De afspraak wordt verschoven naar 4 april, zelfde tijd, zelfde plaats. Die dinderdagmiddag zijn we met vier man sterk aanwezig: drs. G.J. Kolmus, nieuw redactielid Agustin Vrolijk, fotograaf R. de Graaff en ondergetekende. De secretaresse van de minister, sportkoningin Clarette Lopez, deelt ons mee dat de minister nog bezig is. Terwijl we wachten in de gang, klinkt achter onze rug het lawaai van gehamer en gezaag, we zien dat er driftig wordt gewerkt om het gebouw aan te passen aan de plannen van de nieuwe minister. Een passerende ambtenaar die ons ziet wachten, maakt een grapje over de dubbel-functie van de minister: "Wie van de twee ministers willen jullie eigenlijk spreken?", vraagt hij. We wachten een half uur, drie kwartier, een uur. Dan gaat de deur open en blijkt wie de oorzaak van ons wachten is: de directeur van de lerarenopleiding, Frans van Drie. De minister ontvangt ons in een ruime werkkamer en biedt ons een kopje koffie aan.

wat krijgen we, libertad of libertat? (of libertadt?)

Mr. Hendrik Croes heeft als kind de lagere school in Santa Cruz, Aruba gevolgd, bleef daarna een paar maanden op de mulo en vertrok toen voor een gymnasium-opleiding naar Nederland. Deed in 1961 eindexamen in Voorburg en ging in datzelfde jaar naar de Leidse Universiteit. Studeerde in feb. '67 af als mr. in de rechten. Ging in maart '67 in de advocatuur bij Willemsen en Wix. Vestigde zich in mei '70 als zelfstandig advocaat en associeerde zich in april '72 met Mr. Wever. In dec. '73 volgde zijn benoeming tot minister van staatkundige ontwikkeling en onderwijs (zoals hij zelf bij voorkeur zegt en niet andersom) in het kabinet-Evertsz. Mr. Croes is gehuwd en heeft twee kinderen. Een vrije dag brengt hij het liefst aan de beach door; zwemmen; heerlijk lui in zee liggen. Verder doet hij aan tafeltennis, speelt gitaar en vooral cuarta.

Meneer de minister, u heeft het wel voor elkaar gekregen om in korte tijd de meest besproken minister van de nieuwe regering te worden.

Minister: Ik geloof dat er anderen zijn die meer besproken worden dan ik. (en met plezier:) Onze minister-president en de minister van economische zaken gaan ook vrij vaak over de tong.

Ik bedoelde het niet in kwade zin hoor (algemeen gelach), maar ik geloof dat de aandacht vooral getrokken wordt door de ingrijpende plannen en veranderingen die u heeft aangekondigd. Kunt u ons vertellen hoever het met die plannen staat, in welk stadium ze verkeren? Het lijkt mij het beste om maar één voor één het rijtje af te gaan. **Het zwangerschapsverlof** *is nu helemaal geregeld?*

Min.: Dat is helemaal afgehandeld. We hebben de vakbonden ervan op de hoogte gesteld.

De betrokken vrouwen kunnen dus nu reeds van deze regeling gebruik maken?

Min.: Ja, men kan er gebruik van maken. De regering heeft bepaald dat dit zal gelden voor de hele Nederlandse Antillen en er is geen enkele reden waarom men dit niet zou toepassen bij de eilandgebieden. Ook de ongehuwde onderwijskracht kan op deze regeling een beroep doen, hoewel wij dat niet in onze brief over deze materie hebben opgenomen. **Het verschijnsel van een ongehuwde onderwijskracht die in verwachting raakt, het verschijnsel dus dat de ongehuwde volksopvoedster in verwachting raakt ondanks de bekendheid met alle middelen om zwangerschap te voorkomen, achten wij namelijk ongewenst.**

U heeft gezegd dat het onderwijsbeleid niet meer op landsniveau maar op eilandelijk niveau bepaald moet worden. Is dat een voorstel van u?

Min.: Ik zie mij hier zitten als de uitvoerder van bepaalde afspraken. De afspraken die zijn gemaakt tijdens de formatie, dat wij de eilanden zullen uitbouwen naar souvereiniteit. En **in dat kader zal niet alleen het onderwijs, maar waarschijnlijk alle departementen worden** opgeheven en in de toekomst zullen de gedeputeerden van de eilandgebieden de ministers zijn van dat terrotoir en eventueel blijven er over vormen van supra-insulaire samenwerking.

Dit is dus kabinetsbeleid.

Min.: Ja, dit is ons beleid.

Dus binnen deze regering zijn geen belemmeringen meer om deze plannen uit te voeren.

Min.: Nee. Want dit is een afspraak die wij van tevoren gemaakt hebben. Iedereen is daarvan op de hoogte. Er is nog niet voldoende bekendheid aan gegeven, het is nog niet zo duidelijk overgekomen in de pers, maar dit is werkelijk een afspraak die van tevoren is gemaakt en het Departement Staatkundige Structuur Eilanden dat hiernaast komt (getimmer en gezaag) wordt dus het departement dat gaat werken aan de uitbouw hiervan. Ze zijn nu bezig aan de verbouwing en ik hoop dat het in een paar weken klaar zal zijn.

Dus de oppositie tegen deze plannen heeft weinig kans.

Min.; Eh, ...omdat dit afspraken zijn. **Ik denk niet dat er zoveel oppositie bestaat,** men moet gewoon wennen **aan de nieuwe aanpak.**

We kunnen dus verwachten dat over enige tijd het departement van onderwijs opgeheven wordt. Als we dan uitgaan van het verdwijnen van het ministerie van onderwijs, **kunnen we dat dan zien als eerste stap naar** *opheffing van het land?*

Min.: **Ja, ...dat kan wel ja.** Er blijft wel wat coördinatie, maar dat blijft dan bestaan in die supra-insulaire samenwerkingsverbanden.

Maar dat zal dan van de eilanden zelf uitgaan en niet meer van bovenaf komen zoals nu het geval is.

Min.: Precies ja, dat is de meest ingrijpende aanpak, die eigenlijk wel was overeengekomen toen men het Statuut en onze staatsregeling ontworpen had. Dat was zuiver de afspraak. In de toelichting op art. 43 van het statuut staat te lezen, dat in de uitbouw van de eilandelijke autonomie nog verder kan worden gegaan. Dat was zuiver de bedoeling. Maar men heeft vanaf 1953 geen enkele bevoegdheid meer van het land aan de eilandgebieden overgedragen. Ik denk dat het hun niet convenieerde, er waren bepaalde tegenstellingen, men moest nog met **elkaar leren samenwerken.** Dat de N.V.P. met de D.P. ooit zou hebben kúnnen samenwerken.. je zou voor ketter zijn uitgescholden als je dat verklaard had. En toch hebben ze elkaar leren vinden, zij het na 30 mei.

Een volgend punt is de voertaal. U heeft aangekondigd dat de voertaal in de eerste twee klassen van de basisschool Papiamento wordt, wanneer zal dit realiteit worden?

Min.: Drieënhalf jaar geleden begon men met twee scholen op Aruba en twee scholen op Curaçao met een experiment. De resultaten van dit experiment hebben de beslissing gerechtvaardigd, dat wij vanaf de kleuterschool beginnen met Papiamento en Papiamento laten blijven bestaan op de basisschool t/m de tweede klas. Niet verder, omdat pedagogen en psychologen hebben aangetoond, dat het ontwikkelingsproces van dit kind loopt van 4 tot 8 jaar. Deze periode is een internationaal aanvaarde, aaneengesloten periode en daaraan heb ik mij geconformeerd. Toevallig strookte dat ook met datgene wat mevr. Winkel heeft geschreven in haar proefschrift, wat, meen ik, overgenomen is door de onderwijscommissie van de M.E.P.. Als het kind 5 jaar is begint het zo spelenderwijs Nederlands te leren en ik hoop echt dat, na het tweede jaar van de basisschool het kind dan zover is gevorderd in het leren van het Nederlands, dat het Nederlands verder de voertaal blijft. Men wilde verder gaan met het Papiamento, maar ik vind het te riskant, omdat er geen behoorlijke onderzoeken aan zijn vooraf gegaan. En aan de andere kant kunnen wij het gewoon niet bekostigen. Wij hebben niet een behoorlijk ontwikkelde taal om bijv. een wiskundeboek in het Papiamento te gaan schrijven. We hebben dus de mensen er niet voor, maar we hebben ook het geld er niet voor. Je zal dus moeten kiezen: is het Nederlands of is het Engels of Spaans. **Omdat ik de kwestie van de onafhankelijkheid niet** *zo* snel zie aankomen, daarom vind ik het ook minder urgent om mij nu reeds het hoofd te breken over het Nederlands vervangen door het Spaans of Engels. Veel minder dan men dat op Curacao wel wil zien, maar ik zie de kwestie van onafhankelijkheid van de Nederlandse Antillen werkelijk niet zo snel gereed komen. Op het departement wilde men met het Papiamento verder gaan tot het einde van de basisschool, de inspecteurs zien dat de kennis van het Nederlands met het jaar steeds minder wordt.

U heeft gezegd dat Papiamento de voertaal gaat worden in die periode van 4 tot 8 jaar; **gaat dat overal zo worden dus ook in San Nicolas?**

Min.: **Het is Papiamento of het is Nederlands;** wat men wel heeft geopperd voor San Nicolas, Engels, nee, **daar doen we niet aan mee.**

En hoe wordt het dan op de Bovenwinden?

Min.: Daar is het Engels. Wat wij hier hebben gedaan voor het Papiamento, wordt daar toegepast voor het Engels.

Dan komen we op de spelling. U heeft gezegd dat de spelling van het Papiamento niet de spelling-Maduro zal worden, omdat die niet voldoende rekening heeft gehouden met de traditie en origine van de taal. U wilt dus geen fonologische maar een etymologische spelling. **Als dat al vast staat, wat is dan nog**

de zin van de nieuwe spellingcommissie-Daantje die u onlangs in het leven hebt geroepen?

Min.: **Om zo'n spelling te gaan ontwerpen.** We hebben een commissie-Römer gehad, of een ontwerp spelling-Römer; daaraan is gedokterd omdat dat tever ging en in zijn konsekwenties een beetje ridicuul aandeed. Toen heeft men Antoine Maduro gevraagd die spelling aan te passen en in die richting heeft Maduro erg veel concessies gedaan aan de etymologie, de origine en de traditie van de taal. We hebben nu een nieuwe commissie benoemd, die voor een deel bestaat uit de vorige commissie-Maduro. Het merendeel van de leden is dus wel nieuw, maar ze kunnen toch voortbouwen op het werk van de voorgangers. En ik denk dat ze dat verder zullen uitbouwen en dan komen wij wellicht tot iets dat acceptabel klinkt. Antoine Maduro zegt: Wij nemen het Papiamento zoals de gemiddelde well-to-do-man in Willemstad dat heden ten dage spreekt. En dat is niet het Papiamento dat acceptabel is voor Çuracao, Aruba en Bonaire. Je kunt nooit een spelling ontwerpen die geheel acceptabel is voor iedereen, maar je kunt er wel iets aan doen dat er wordt rekening gehouden met de traditie. Deze jongste spellingcommissie werkt nu aan een spelling die ze moet neergieten in een wetsontwerp, een landsverordening, die wij aan de Staten willen aanbieden zo in de loop van dit jaar hopen we nog en dat leggen wij dan vast voor een bepaalde periode. Wordt er verder aan gedokterd, best, maar dan moet je iedere keer de wet gaan wijzigen. Wij laten de commissie werken, ze kunnen verder dokteren aan de spelling-Römer zoals gewijzigd door Maduro. Ze hoeven alleen maar verder te duiken in die etymologie.

Dus een fonologische spelling is voor u niet acceptabel.

Min.: **Nee; wij weten dat het bepaalde voordelen voor de kinderen heeft op school, wanneer ze de taal leren. Maar ik geloof niet dat wij zoveel concessies moeten doen aan de noden van het onderwijs. Zover wil ik niet gaan. De spelling, de taal is een te belangrijk iets.** De spellingcommissie heeft een tweeledige taak: 1° het ontwerpen van een spelling die rekening houdt met origine en traditie van de taal; 2° het samenstellen van een vocabularium van het Papiamento.

Het verwerken van de traditie in de spelling zal m.i. alleen maar waarde en betekenis hebben voor taalkundigen. Maar het gewone volk en vooral de schoolbevolking zal het onnodig moeilijk krijgen met de spelling. In het onderwijs zal er veel tijd verspild moeten worden aan het aanleren van deze spelling, tijd die misschien beter besteed zou kunnen worden aan taalontwikkeling. Andere landen en bijvoorbeeld Nederland, willen juist van de traditie in de spelling af om de spelling zo eenvoudig mogelijk te maken.

Toch beluister ik in die hele argumentatie geen enkel onderwijskundig argument.

Min.: Nee. **Ja, ik weet dat een fonologische spelling onderwijskundig voor zo'n kind beter zal zijn.** Het is erg moeilijk om nu uit zuiver onderwijskundige oogmerken een spelling te ontwerpen voor een heel volk. Ik weet wel: een fonologische spelling lijkt mij ideaal voor een aankomend kind. Maar als andere landen er honderden jaren over doen waarom moeten wij dan vooraan staan in de wereld? Je kunt er dagen en nachten over blijven twisten, wat is nou beter.

Als je verder in de wereld kijkt naar de landen die bezig zijn met de spelling, dan zie je dat ze allemaal in de richting gaan van fonologie. En terwijl wij nog geen spellingtraditie hebben, beginnen wij juist op een punt waar anderen vanaf stappen.

De heren Kolmus, Jutten en Vrolijk in gesprek met minister Croes

Eerder rekening houden met de traditie dan met de voordelen ten opzichte van het kind.

Mr. Hendrik Croes:
"Wij kregen een soort dril-methode toegepast om het Nederlands aan te leren als voertaal. Ik kan me nog goed herinneren, wij waren met twee Antillianen op een Nederlandse middelbare school en toen zei die leraar Nederlands van ons tegen de klas: "Ze moesten eigenlijk onderwijzers uit de west hier naar toe sturen om jullie Hollanders te leren zinnen te ontleden." Dat was in de tweede klas van het gymnasium en dat is me steeds bijgebleven."

Zelfs in China leeft de gedachte om van de ideogrammen over te stappen op het latijnse alfabet.

Voor het behoud van historische waarden lijkt een museum meer geschikt dan een spelling.

Min.: In de loop van de eeuwen hebben wij ons een bepaalde gewoonte eigen gemaakt om onze taal te schrijven, om ons schriftelijk uit te drukken in het Papiamento. **Die gewoonten, die kunnen, die moeten gerespecteerd worden. Het is een beslissing geweest waar iedereen achter stond,** ik zag iedereen in de Staten breeduit lachen, de griffier van de Staten die nu deel uitmaakt van de nieuwe commissie was gewoon enthousiast. **Het gros van de aanwezigen in de Staten was eigenlijk zeer ongelukkig met de spelling-Maduro.**

Min.: Ja, dat is wel waar, maar wij zijn toch die landen voor, omdat wij wel voldoende concessies moeten doen aan de fonologie. Je ontkomt er niet aan, je kunt niet alleen op de origine af. **Maar zoals Römer het hebben wou, was het werkelijk — ja, en dat is mijn persoonlijk gevoelen dat ik hier uitspreek — maar dat was werkelijk een beetje ridicuul.** Alleen om onderwijskundige redenen een fonologische spelling invoeren, vonden wij niet passen in de Nederlandse Antillen.

Hoe omschrijft u uw redenen dan?

Min.: **Ik zou zeggen wanneer ik rekening wil houden met origine en traditie, dan, ja, hoe zou je dat kunnen verdedigen... onderwijskundig zijn ze minder. Ik zou zeggen, noem ze: staatkundige redenen, ja..., een beetje politiek getint zijn ze wel. Heel eerlijk gezegd: ze zijn politiek getint.**

De lerarenopleiding, hoe gaat die nu eigenlijk worden?

Min.: Er bestaat een stichting die organiseert lerarenopleidingen op de verschillende eilanden. Die opleidingen worden — heel oneerbiedig gezegd — ingericht in de vorm van cursussen. We moeten zorgen dat we de zittende onderwijskrachten ook voldoende mogelijkheden bieden, om mee te doen. De onderwijzers van de basisschool kunnen dus door part-time student te zijn, cursisten worden van de nieuwe lerarenopleiding, zich verder bekwamen en de nodige aktes halen. Wij streven daarbij naar l.o.-akten na twee

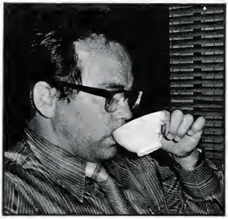
jaar en m.o.-akten na vier jaar.
Er is nogal wat te doen geweest over deze lerarenopleiding. **Tijdens de formatie van de huidige regering heeft premier Everstz toegezegd, dat de vakbonden inspraak zouden hebben bij de vorming van het onderwijsbeleid.** *De V.L.C. zegt echter dat ze overal buiten zijn gehouden en op de laatste jaarvergadering van de V.L.A. kregen de leden ook te horen, dat het bestuur geen inspraak heeft gehad en zelfs over te weinig informatie beschikte om een goed gefundeerd standpunt te kunnen bepalen. Wat is uw mening hierover?*
Min.: Ik weet niet precies wat de afspraken zijn geweest tussen de toenmalige formateur, de huidige minister-president, en de bonden, ik kan dus niet beoordelen of het berust op een verkeerde interpretatie. Maar een van de belangrijkste afspraken die er gemaakt zijn — en die overtreft volgens mij alle andere afspraken — dat is het uitbouwen van de eilandelijke souvereiniteit. Wij hebben dat opgenomen als eerste punt in het programma. Wij hebben dat steeds zeer duidelijk naar voren gebracht bij iedereen; op op Curaçao begint men nu een klein beetje te wennen aan de gedachte dat ook Curaçao Status Aparte krijgt (gelach). Het uitbouwen van de eilandelijke souvereiniteit, is de basis van deze regering. Als wij dat los laten, dan heeft dit kabinet geen reden van bestaan meer. De V.L.C. ziet dus niet dat er afspraken met hen zijn gemaakt, maar dat er ook afspraken met anderen zijn gemaakt. Ik denk ook niet dat Evertsz afspraken heeft gebroken, maar dat hij bedoeld zal hebben bij zijn toezeggingen: zo veel als mogelijk is. Over het principe van de eilandelijke souvereiniteit kun je spreken met de bonden, maar men wil zelfs verder gaan, men wil helemaal de afspraken ter discussie stellen die destijds gemaakt zijn, of er nou geïnsulariseerd wordt, of nou de souvereiniteit wordt uitgebouwd. Daar wil ik niet aan beginnen. Op dit punt wil de M.E.P. zeker niet marchanderen. Nou spreek ik toevallig als M.E.P., maar ik geloof toch wel dat iedereen er van doordrongen is, dat dit voor ons dodelijke ernst is.
U wilt dus niet té democratisch zijn.
Min.: Later, wat betreft de kwestie onderwijs op Aruba: geen enkel bezwaar. Maar laten wij even uitbouwen ja. Over de eilandelijke souvereiniteit wil ik wel spreken met de bonden, maar dat is dan het gesprek van de politicus met de bonden: je laat ze praten en je doet tóch wat je je voorgenomen hebt. Ik wil het dus niet doen, omdat het onzin is om het te doen; ik weet al wat ik ga doen, omdat ik weet wat de afspraken zijn. Deze kwestie is van levensbelang, van levensbelang voor de Nederlandse Antillen, van levensbelang voor Aruba speciaal. Daarom gaan wij niet met de bonden hierover spreken. De V.L.C. wil wel deze hele zaak ter discussie stellen, maar dat kan gewoon niet.
Het is wel democratisch wat ze willen.
Min.: Ja, dan moet je deze afspraken gaan afwegen he, deze afspraken van de formateur met de V.L.C. en de V.L.A.: hebben die voorrang boven de afspraken die zijn gemaakt tussen 15 statenleden. Ik denk ook nooit dat Evertsz, politicus als hij is, zich werkelijk zo pertinent zal hebben gebonden. ●

tekst: j. jutten
foto's: r. de graaff

Een nieuwe Europese of Antilliaanse lerarenopleiding?

"Onderwijs dient zowel de ontwikkeling van het individu als van de samenleving. Maar tegelijkertijd wordt het resultaat van het onderwijsbestel beïnvloed en beperkt door de maatschappijstructuur en de wijze van functioneren van die samenleving." Uitgaande van deze stelling van het Development Assistance Committee van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) in Parijs, die volgens dit comité aan iedere herziening van het onderwijsbeleid ten grondslag zou moeten liggen, breng ik enige gedachten naar voren.

Het Antilliaanse schoolsysteem is van de lagere school af een importartikel uit het voormalige westerse moederland. Is het een wonder dat er al vroeg een soort gespletenheid ontstaat bij de scholier en student, een heen- en weergeslingerd worden tussen de Antilliaanse cultuur en de van buitenaf aangebrachte.
Hoe de westerse schooltypen, methodieken en denkwijzen te Antillianiseren? Aanpassing van het onderwijs naar vorm en methode, maar vooral naar inhoud en gerichtheid aan de Antillen, aan het Antilliaanse cultuurtype en aan de Antilliaanse behoeften is een van de moeilijkste problemen waarvoor we thans staan. Het zou een tragische paradox zijn, als de ontwikkelingssamenwerking zou uitlopen op het ideële resultaat van de 19e eeuwse koloniale expansie, namelijk het scheppen van een Antilliaanse wereld van namaak-Europeanen, vervreemd van het — nu niet meer als toen, ongekende of miskende — rijke erfgoed van waarden en levensstijlen dat de Antilliaanse traditie in zijn eigen verschijningsvorm kenmerkt.

Vakbonden inspraak bij vorming onderwijsbeleid?

Duidelijk is dat nu de vraag komt: hoe zou je leraren moeten opleiden die Antillianisering kunnen gaan uitvoeren. Het betekent namelijk in de Antilliaanse situatie niet alleen de opleiding van mensen tot leraren, maar tegelijkertijd een ombouw van je onderwijsmethoden en van je onderwijsmateriaal, zoals nieuwe boekjes, nieuw materiaal en niet meer die boekjes die vóór de onafhankelijkheid werden gebruikt en die gewoon in psychologische zin al niet meer aanvaardbaar zijn. Die boekjes en dat materiaal zijn er niet.
Dus zal men het psychologisch mogelijk moeten maken, dat men de durf en de moed opbrengt zijn middelen te besteden aan de ontwikkeling van de curricula (zie rapport van de commissieleden lerarenopleiding). Dit net zolang tot het methode is geworden. Dus met andere woorden: stop het in onderwijsontwikkeling en onderwijsresearch. Als je op lange termijn je prioriteiten bepaalt, moet je een deel aan die ontwikkeling gaan besteden. Je eigen projecten met voorstudies begeleiden. Dat is in het begin duur, maar na verloop van tijd gaat het werken. (Deze gedachten vindt u nader uitgewerkt bij het Centrum voor de Studie van het Onderwijs in Veranderende Maatschappijen CESO).

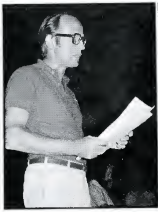
Zo moet een experimentele opleiding worden opgezet, onder meer voor het ontwikkelen van nieuwe onderwijsmethoden, herziening van de methodische en didactische opzet der programma's en van de begeleiding der studenten. Kostenbesparend is hierbij een bundeling van de opleidingen op een bepaald niveau. Omdat in het totaal van de onderwijsbegroting financiële hulpmiddelen slechts beperkt aanwezig zijn, evenals goed opgeleid menselijk potentieel, is een zorgvuldige bezinning op de onderwijsdoeleinden noodzakelijk, waarbij het verband met de algemene ontwikkelingsdoelstellingen niet mag worden vergeten.

De conclusie van de 32e zitting van de Internationale Onderwijsconferentie in juni 1970 te Geneve, dat ondanks alle materiële inspanning van de overheid het kwantitatieve rendement van het in het onderwijs geïnvesteerde kapitaal sterk de neiging vertoont te verminderen, geldt ook voor de Antillen. Volgens deze conferentie zal dit niet het geval zijn indien men 2 pct. van de totale onderwijsbegroting besteedt aan "onderhoudswerkzaamheden". Nu is via de lerarenopleiding te bereiken dat ongemerkt een stuk research wordt verricht ten bate van de kwaliteit van het onderwijs.
Wie heeft in de discussie tussen de minister en de commissie lerarenopleiding gelijk? Uitgaande van de in de aanhef genoemde stelling zal de Antilliaanse samenleving zelf beslissen of de maatschappijstructuur en de functionering van de samenleving voor hen adequaat aangepast Antilliaans onderwijs zal brengen in de komende vijf en twintig jaren. Nu is er een kans Antilliaanse leerkrachten zodanig uitgerust op te leiden, dat ze de uitdaging van de onafhankelijkheid zullen aankunnen.
Met deze gedachten voor ogen wil ik de lezer een gezegde voorhouden: Let op uw zaak. ●

I. van Kraay
lid Werkcommissie Lerarenopleiding Aruba

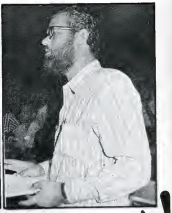
tekst: j. jutten / foto's: r. de graaff

feestelijk versierde jaarvergadering 1974

De heer Frouws, kaskommissie

Tijdens de rondvraag in actie: de heren Driessen en Pronk

swingt de pan uit!

Ter gelegenheid van het 1e lustrum, had het hoofdbestuur de Algemene Jaarvergadering 1974 een feestelijk aspect gegeven. Hiertoe was de Arubaanse toneelgroep Mascaruba uitgenodidgd om — na het huishoudelijk gedeelte van de vergadering — een verkorte reprise te geven van hun destijds zo succesvolle "Noche Arubano". Dit bleek door de leden wel op prijs te worden gesteld, want tegen de tijd dat Mascaruba zou beginnen was de grote zaal van Cas di Cultura aardig volgestroomd.

Bij het begin van de avond, waarvan het aanvangsuur voor deze gelegenheid naar 18.30 uur was verzet, zag het daar echter nog niet naar uit. "De belangstelling voor het vakbondswerk loopt achteruit", merkte de voorzitter in zijn openingswoord op. "maar misschien heeft het vroege tijdstip er ook iets mee te maken". Dit bleek het geval. Over het programma voor deze avond zei de voorzitter: "Sommige leden vinden deze vorm van vergaderen poppekast, zij zeggen: jaarvergadering is jaarvergadering".

Wij vragen ons af wat er op tegen is om het nuttige met het aangename te verenigen. Als je toch ziet dat vergaderingen weinig in de belangstelling staan, waarom zou je dan niet proberen ze wat aantrekkelijker te maken.

Verder zei de voorzitter: "Het werk van het hoofdbestuur en met name van het dagelijks bestuur wordt steeds zwaarder. Dit komt omdat we steeds professioneler gaan draaien. Bizonder vervelend vindt het bestuur het, dat, nu we een hecht team hebben, drie leden moeten aftreden: Jan Kuiper, Hans van Dijk en Karel Betram, alle drie wegens repatriëring". Zij werden hartelijk bedankt voor het werk dat zij voor de V.L.A. gedaan hebben.

Voorzitter: "Ook ik ben het een beetje zat, niet omdat ik het werk niet leuk vind, of niet belangrijk, maar omdat ik vind dat er nieuw bloed moet komen". Maar omdat er geen nieuw bloed voorradig bleek, bleef de voorzitter maar weer een jaartje zitten.

Over de lerarenopleiding: "Wij betreuren het dat we niet volledig op de hoogte zijn van de gang van zaken, zodat we geen duidelijk standpunt kunnen bepalen. Bij het eerste optreden van de minister van onderwijs hebben wij duidelijk gemaakt, dat wij niet begrijpen dat wij op dit punt niet worden gehoord. Helaas hebben wij moeten constateren, dat hij de bestaande commissie ruwweg aan de kant heeft gezet. Wij hebben gisteren onze verontwaardiging kenbaar gemaakt tijdens een gesprek", aldus de voorzitter.

De polemisten Bennett en Aalbers

Voor de overleden V.L.A.-leden mevr. Katrien Geerman en de heer Raayman werd één minuut stilte in acht genomen.

De jaarverslagen van secretaris en penningmeester werden aangenomen. De penningmeester werd décharge verleend.

In het bestuur werd A. Engelbrecht benoemd op de plaats van H. van Dijk. Penningmeester Engelbrecht dus voortaan. Reeds eerder dit verenigingsjaar waren nieuw in het hoofdbestuur gekomen: Dientje Croes, Sint Janschool, 2e secretaresse; Minerva Winklaar, Lucia-kleuterschool, vertegenwoordigster v.o.-sectie; Frede Wever, Prinses Wilhelminaschool, vertegenwoordister b.o.-sectie; Jan Autsema, Colegio Arubano, vice-voorzitter en vertegenwoordiger havo en v.w.o. Twee verheugende tendenzen vallen hierbij waar te nemen:

1° De Antillianisering van het hoofdbestuur begint zich langzamerhand af te tekenen, het Nederlandse element overheerst niet meer.

2° De vrouwen binnen de V.L.A. blijven niet langer op het tweede plan, ze hebben thans vijf plaatsen in het hoofdbestuur bezet.

In de rondvraag ontstond een discussie over het aanstellen van een bezoldigd bestuurder voor de V.L.A. Frere Alexius: "Wij moeten professionaliseren, anders is er straks geen V.L.A. meer".

Voorzitter: "Is dat ook de mening van de leden, misschien willen die wel op een lager pitje draaien?"

Aantrekkelijke versiering

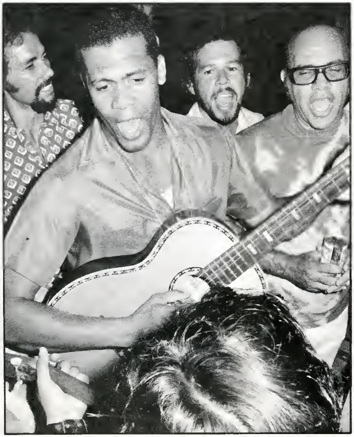

Etty Toppenberg

Mevr. Berger: "Kunnen wij niet uitrekenen hoeveel de contributie verhoogd moet worden om iemand vrij te stellen?"
Voorzitter: "Als we dat doen, moeten we m.i. eerst part-time gaan. Maar ik wil dat geleidelijk doen, niet vanavond beslissen."
Zo werd dit idee weer in de ijskast gezet. Toch lijkt het interessant die berekening eens te maken. Wat moet zo'n bezoldigd bestuurder verdienen per jaar?. Laten we eens ruwweg een rond bedrag noemen: f. 20.000,— en het aantal V.L.A.-leden op 600 stellen, dan komen we tot de conclusie dat, met een contributieverhoging ten bedrage van 2 à 3 flesjes softdrinks per lid per week, de zaak vrijwel rond is. Wij weten dat het bestuur weinig zin heeft om zichzelf te bezoldigen. Het moet dus uit de leden komen. Wie bindt de kat de bel aan?
In de pauze werden de leden onthaald op een uitgebreid koud buffet en enige drankjes, waardoor men het aangename met het nuttige "nuttigen" kon verenigen.

Rufo Odor

Onder de bezielende leiding van Percy Jeandor swingt Noche Arubano de pan uit.

Der'é gai, der'é gai!

Na de pauze: "Noche Arubano".
"In het begin dacht ik dat het niet zou aanslaan", zei Mascaruba-leider Boekhoudt later. Maar na korte tijd werd de zaal overrompeld door het aanstekelijke enthousiasme en plezier op het toneel. Liedjes werden handenklappend meegezongen en aan het eind werd Mascaruba d.m.v. een staande ovatie tot een "otro" gedwongen.
De zaal stroomde leeg en men verplaatste zich naar de hal. De stemming zat er uitstekend in. De band tussen de leden werd aangehaald. De polemisten Aalbers en Bennett legden elkaar hun standpunten uit. Er werd geroepen dat het "bonnenbeleid" (consumptiebonnen) niet goed was, men zou het volgend jaar wel zijn eigen bonnen meenemen.
Het bestuur, onder druk gezet, maakte het bonnenbeleid wat soepeler. Plotseling waren er gitaren en klonk er muziek, achtergebleven leden van Mascaruba en publiek herhaalden flarden van het programma. En opeens danste de haan weer in de hal "der'e gai, der'e gai". Notabene een Hollandse haan, en hij bleef dansen, opgehitst door de omstanders zoals het hoort. Het liedrepetoire was bijna onuitputtelijk, met liederen uit alle windstreken. Romantische Zuidamerikaanse muziek werd zonder enige overgang gevolgd door "Bij ons in de Jordaan", etc.
Een onvergetelijke avond.
De thuisblijvers hebben wat gemist.

”het verborgen leerplan en de

De Antilliaanse sfeer bestaat uit hitte, uit droogte in de natuur met daarnaast Latijnse gevoeligheid, menselijke warmte en vriendelijkheid. Zij is te vinden in het oude vrouwtje dat op een hoek suikergoed en "nummertjes" verkoopt; bij de stoere vissersvrouwen op de markt; in de kleur en fleur van de barkjes; door de toeristen "floating market" genoemd. Het gehele onderwijs dient doortrokken te zijn van deze specifieke sfeer; geschiedt dit niet of in voldoende mate dan geldt wat Sprockel schreef: "Voor vele kinderen is de schoolwereld iets geheel anders dan de wereld die zij thuis kennen. Een wereld die zij als levensvreemd en zelfs hier en daar als vijandig ervaren." Deze uitspraken van dr. A. C. Prins-Winkel in "Kabes Duru? " (1) geven aan dat het onderwijs in de Nederlandse Antillen voor veel kinderen vreemd is op Europese leest geschoeid en moeilijk tot levend onderwijs te maken (1; t.a.p. 13). Is het dan werkelijk onmogelijk in deze fase, waarin spoedig het papiamentu op de basisschool ingevoerd zal worden met behoud van het Nederlands, tòch voor onze kinderen een schoolsfeer te scheppen waardoor zij zich thuis voelen om te leren leven? Hieronder volgen zomaar wat gedachten:

Sfeer en heem

De voorbeelden die mevr. Prins geeft ten aanzien van een Antilliaanse sfeer geven ons een idee van het Curaçaose Willemstad. De scholen in de buurt van die stad zullen dan ook moeten aansluiten bij de typische leefcultuur van de kinderen uit die stad, terwijl de yui di Corsow uit Westpunt met totaal andere levenservaringen op school komt. Het heem varieert immers naar geografische ligging van de school en aansluiting bij het heem of levensmilieu van het kind is didaktisch gezien een absolute eis(2). Daardoor kan men spreken van HEMEN met de typische sferen die daar bij horen. Evenzo kan deze gedachte worden doorgetrokken naar het begrip eiland want "een eiland kan een wereld op zich zelf zijn. De zee scheidt het af van de rest van de wereld en werpt de bewoners op elkaar terug (KABES DURU?: t.a.p. 23). *Zou men bij ons dan kunnen spreken van een Arubaanse sfeer?* Of zijn er op ons eiland ook besloten gemeenschappen, een ieder met een eigen specifieke sfeer? Eilandjes op een eiland? Wat is dan in de eerste plaats het heem van Milton, het schoenpoetsertje dat opgroeit tussen zeelieden in bars bij de raffinaderij? Hij heeft niet eens een "heem" of thuis!
Aan zijn optreden op school is het duidelijk te merken. Hij weigert pertinent dat "goddamned Dutch" te spreken en houdt daarna intelligent en creatief een speech in het Engels. Of sluiten wij bij ons onderwijs alleen maar aan op het "eat, drink and be merry"-levensmilieu van de kinderen die in een beach-, hotel- en barbecuesfeer opgroeien? Inderdaad: op een eiland zijn er bevolkingsgroepen met ieder een eigen leefcultuur (1; t.a.p. 21). Laat ons ervoor waken dat wij, dit keer onderwijskundig gezien, de "rijken rijker maken en de armen armer".

Het verborgen leerplan

Een van de vragen die ook op het Curaçaos onderwijsbondscongres gesteld werd luidde: *"Kent de leerkracht zijn leerlingen wel?"* (Rapportage studiedag basisonderwijs). En-

tekst: g.
tekeninge
foto: r.

antilliaanse sfeer in uw klas”

j. kolmus
en: j. strick
de graaff

kele andere uitspraken en vragen die op dit congres naar voren kwamen zijn:
- *ons onderwijs miskent het kind zoals het is.*
- *kinderen gaan niet graag naar school hoewel de situatie en sfeer daar aantrekkelijker is gemaakt dan vroeger.*
- *de leerstof is niet aangepast.*
- *er is onvoldoende aanpassing van de leerstof aan de plaatselijke omstandigheden.*
- *het niet accepteren van de "joe di tera". Men kijkt niet naar de kwaliteiten maar naar de afkomst.*
- *is de onderwijzer nog steeds door de gemeenschap op een podium geplaatst? Waarom is het kind niet gemotiveerd?*

Er is uiteraard nog veel meer materiaal op dit congres naar voren gekomen. Het verdient zeker aanbeveling van de bovengenoemde rapportage nota te nemen. Is het mogelijk dergelijke gedachten in verband te brengen met het "onderwijskundig" begrip "verborgen leerplan"?
In haar bespreking van Fantini en Weinstein merkt A. C. Prins-Winkel het volgende op: "De gerichtheid van de kinderlijke interesse en zijn gemotiveerdheid hangen goeddeels samen met het *"hidden curriculum"*, dat *alles omvat wat het kind op spontane wijze thuis en in zijn naaste omgeving leert.* Tegenover dit levensechte, vruchtbare "verborgen leerplan" staat het officiële leerplan van de niet levensechte "phoney school" (1; t.a.p. 127).

Om *levend onderwijs* te geven, moeten we tot een vruchtbare relatie tot het kind komen, het eerst werkelijk leren kennen in zijn omgeving en sfeer. De klacht dat de kinderen zo passief zijn en niet tot praten komen op school komt omdat het *kind niet weet waarover het moet praten.* Alles wat het kind buiten de school leert moet het bij zich houden, het slaat niet op de leerstof. Voor lokale leerkrachten en leerkrachten die reeds lang op Aruba zijn en die *werkelijk met de kinderen mee zijn gaan leven* is het eenvoudiger tot *gesprekken* met de kinderen te komen dan voor pas uitgezonden krachten. Helaas blijkt dat ook lokaal opgeleide leerkrachten vaak de kinderen en hun verborgen leerplan niet kennen. Een probleem dat zeker om oplossing vraagt. *Het bovenstaande komt overal ter wereld voor.*
Ook in het FAURE-rapport "Leren om te Leven" (Learning to Be) wordt gewezen op de grote noodzaak school en gemeenschap naderbij te brengen: "to give the school roots in the surrounding social context, to draw it out of isolation and fit it into the community..." (4; t.a.p. 138).
In dit rapport wijst men op het scheppen van een creatieve sfeer en de bijdragen van de culturele antropologie om het "leven van de mensen" beter te leren kennen, opdat de school zo direct mogelijk aan dit leven kan aansluiten. Voor de school betekent dit dat het Leerplan zoals dat bij het lesgeven aan de hand van de diverse methodes aan de orde komt moet *aansluiten aan de ervaringen van de kinderen,* m.a.w. aan hun "verborgen leerplan". Kennen wij dit plan? Kennen wij de "covert agenda in the classroom"?(8)

Didaktische kaart

Een ieder van ons kent wel de "Aruba Road Map" van de Esso, die voor toeristen en uitkomers zeer bruikbaar is om het eiland vast te leren kennen. Wie daarbij nog de zeer interessante SAMBUMBU volkskundereeks (5) leest en meent daarbij het eiland wat te leren kennen slaat "onderwijskundig gezien" uiteraard de plank mis. Wat wil dat dan zeggen "het-eiland-kennen" dat zo uitermate belangrijk is voor het onderwijs? Knoekverkenningen, rallys, skylooks over Aruba als hobby? Culturele en maatschappelijke vorming voor aanstaande leerkrachten, op het rooster "cuma" geheten? Neen, niet uitsluitend! Natuurlijk is het verrukkelijk dat de laatste tijd ook in Vorm zoveel aandacht besteed wordt aan specifieke kenmerken van onze eilanden. Zowel artikelen over de natuur als gedachten over cultuur-

uitingen komen naar voren, m.a.w. de "vogels van Aruba" (artikel van de heer Hey) als het Afrikanisme in de muziek" (gedachten van de heer Bennett) vallen onder onze aandacht.
Dit is toch wel een grote tegenstelling met wat hetgeen enige tijd geleden als psychologische test aan de kinderen is aangeboden, n.l. een test over "spreeuwen, madeliefjes en behang". Het plan van het departement van onderwijs tot het aantrekken van een Arubaans deskundige op terrein van cultuur en maatschappij in het Caribisch gebied is dan ook alleen maar toe te juichen!
Maar bij het "kennen van het eiland" mag het niet blijven. *De leerkracht zal, zoals eerder gezegd, met zijn leerlingen moeten meeleven,* datgene wat voor hem verborgen is moeten leren kennen en *in zijn lessen verwerken.* Er zijn weliswaar nog geen specifiek voor deze eilanden ontwikkelde methoden en de taal zal voorlopig zeker nog het Nederlands zijn, maar we kunnen de kinderen uit hun passiviteit halen door *"stof uit hun leven te grijpen."*
"De aanpassing van de methodes is slechts uiterlijk, er heeft enige toevoeging plaatsgevonden van plaatselijke wetenswaardigheden (1; t.a.p. 14). Misschien is het mogelijk om die "Aruba Road Map", waar uitsluitend toeristische plekjes opstaan, opnieuw te ontwerpen, m.a.w. van een toeristische "map" tot een didaktische kaart. Hoe?

Voorbeelden

Sommigen onder ons zoeken nog steeds zo'n "interessant" knoekhuisje en komen bij deze eilandelijke tochten allerlei mensen en kinderen tegen. Het kleine eiland lijkt groot te zijn, dat blijkt ook uit onze speurtochten naar de eigen auto die weer eens "gejoyride" is. Wat doen die mensen en kinderen daar tussen de divi divi en cactus in de mondi? Als uw school daar in de buurt staat moet u dat de kinderen eens vragen. "Was je ook bij de hanengevechten in de buurt van Cashero?" "Of heb je zondag ook gejaagd op leguanen bij Andicuri in de buurt, ik heb je daar geloof ik gezien bij die grote stenen van "Ajo" waar vele toerisen naar toe gaan." "Doet jullie moeder nog iets met aloe?" "Je madushi gaat zeker niet naar de dokter". "Ben je zondag weer gaan zwemmen bij Palmbeach, bij Dos Playa?" "Hoe laat ga je naar bed?" "Als Telearuba afgelopen is?" Er zijn kinderen die eigenlijk hele verhalen kunnen vertellen over televisieprogramma's zelfs over de liefdes-novela "Mi rival". Laat ze er toch even iets over zeggen. Toen een eersteklasjuf enige telefoontoestellen voor haar klas aanschafte, gingen de kinderen meteen "hun byside bellen". Laat ze bellen, no! Of is dit een "homber-ta-pika"-onderwerp? Wat doen die auto's daar 's nachts in de knoek? Naar een coei of casita calco eten? Denkt u maar niet dat kinderen geen vermoeden hebben wat er zo in hun omgeving allemaal gebeurt. *Maar kennen zij hun omgeving wel?* Er zijn kinderen die uren moeten lopen naar school en door afwezigheid van vervoer nog nooit in de stad zijn geweest. Er was eens een groep leerkrachten die voor een verkeersles een wandeling organiseerden door de Nassaustraat. De verkeersborden hebben de kinderen nauwelijks gezien, maar wel herkenden zij Number I-store, La Linda e.d., want daar hadden zij wel iets over gehoord. "Lopen door de Nassaustraat" is ook goed als les "middelen van bestaan". 'wat kom je er al niet tegen: India, China, Latijns-Amerika bij "Casa del Mimbre" en ga zo maar door. En wie komen daar? De Amerikaanse toeristen of wij als wij een pakje hebben mee te geven met een verlofganger naar Nederland. Trouwens waar komen die namen als NASSAUstraat en ORANJEstad eigenlijk vandaan? Geschiedenisles? Een archiefje toont aan dat "Commandeur Pieter Boer" van de Pieter Boerschool eigenlijk niet eens heeft bestaan. "Heb je gisteravond weer zoveel mannen "boratji" gezien", zou u kunnen vragen. En er meteen opwijzen dat dit schadelijk is uiteraard. Maar waarom hangt er bij u alleen een labeltje Friese Vlag of Zaandamse koek aan de muur? Hebben de kinderen dit meegebracht voor de les? Maar waarom dan geen rumfles op tafel? Deze fles speelt vermoedelijk een grotere *rol in het bestaan van het kind,* al is een waarschuwing wel op zijn plaats. Of kijken we op die rumdrinker neer en leren wij de aanstaande leerkrachten er ook op neer te kijken? Dit doet denken aan wat vriend Juancho de waiter uit het hotel, tegen zijn maat en leeftijdgenoot Felipe, een aanstaande leerkracht, zei: "Als je straks "Meneer" bent ga je niet meer met mij om". En toen een Nederlandse leerkracht zijn bestelling deed in de rumshop van een leerling: "Drinken macamba's ook zoveel meneer?" Inderdaad: Op zo'n klein eiland, waar je als

het ware boven op elkaar leeft, ken je elkaar niet eens! *Maar het ergste is dat wij de kinderen niet kennen.* Niet weten dat zij tijdens de verkeizingscampagne teleurgesteld of blij zijn bij het krijgen van een groen schrift of een geel potlood: de kleuren van hun huis en van hun politieke partij! Erover praten betekent natuurlijk niet politiek bedrijven, maar een grapje er tussen door maakt het onderwijs levend. Zorg voor een prettige sfeer in de klas, *wij doen immers ook geen mond open in een sfeer waarin wij ons niet thuis voelen?* Daarmee hoeft u die Friese Vlaglabel echt niet weg te doen, want die heerlijke melk drinken wij hier ook. Is dat wel het geval dan zou u doen wat zo ongeveer in Peru gebeurde met Kerstmis. Dit feest mocht wel gehouden worden, maar het versieren van een kerstboom werd verboden. Immers, zo redeneerde men, deze boom is een importprodukt van de westerse landen en is niet iets van het Peruaanse volk!

Ook hoeft uw klas niet vol te staan met kadushi's en rotspartijen, laat u dat maar aan de nieuwe interieurmode van Nederland over. In Avenue heeft n.l. enige tijd geleden een artikel gestaan over het "in-zijn" van rotspartijen en cactussen in huis. Een kleine, echte cactus schijnt al een paar honderd gulden op te brengen. Hoe dan ook:

De tekst veranderen van "Moeder zijn de aardappelen gaar?" in "Is de fuenchi al klaar" is niet voldoende. Samen met de kinderen fuenchi eten is pas aanpassing. Maar zijn wij daartoe in staat? Of is dit voor ons alleen maar "interessant" en iets voor de werkgroep "folklore" van de cuma-studenten?

Pure theorie?

Wie een kijkje neemt in de onderwijzerspraktijk komt tot de conclusie dat er zeer hoge eisen aan dit beroep worden gesteld. Het wordt hem vaak ook niet gemakkelijk gemaakt allerlei "didaktische idealen" in de praktijk te brengen. "Het is maar pure, werkelijkheidsvreemde theorie" is een van de reacties. Uiteraard zijn er vele argumenten: klaarkomen met de stof, te grote klassen, kinderen met leerstoornissen, bergen correctiewerk etc. etc. Het is dan ook begrijpelijk dat er vermoeidheidsverschijnselen optreden en artikelen over onderwijsvernieuwing niet gelezen worden. Toch moeten wij ernaar streven *te doen wat haalbaar is.* In zijn betoog, waarin ook het begrip "pure theoritici" valt, zegt Brekelmans, hoofd van een basisschool te Tilburg: "Als je een nieuwe methode al in een boekje krijgt voorgeschoteld, komt er van je onderwijsvernieuwing niks terecht. Zelf aan het werk zijn met de vernieuwing. Daar gaat het om."(6) Zelf kunt u bepalen wat haalbaar is, iemand van buiten kan dat niet.

Misschien is het mogelijk:
- de kinderen veel meer aan het woord te laten, al ziet u vaak niet direct het verband met de stof uit de boekjes;
- in de klas foto's, tekeningen en allerlei produkten van het eiland zelf te hangen. *Een zichtbaar maken van hun eigen omgeving;*
- een didaktische kaart maken van het eiland. Kunnen wij wel educatieve excursies maken? *Vraagt u eens aan de kinderen wat zij van het eiland kennen en u zult schrikken!*
- uit allerlei belevenissen "didaktische munt" slaan: feria's, carnaval, reina-verkiezingen, communiefeesten etc. Het gaat erom *dit bij de stof te betrekken,* ook al *worstelt u nog steeds met het verkopen van leerstof aan de kinderen.*

Ieder jaar zou begonnen moeten worden met een educatief schoolreisje, met als uitgangspunt de *ervaringstekorten* van veel kinderen. Waar gaan wij heen en wat leren wij daar? Beleven, zien, horen, voelen en later in de lessen erover praten. Niet alleen met schoolreisje naar de duinen van Dos Playa om daar de van mami gekregen "chicken legs" op te smikkelen. Dat de inspectie niet direct enthousiast zal zijn met een educatief schoolreisjesplan is een probleem dat in Nederland ook voorkomt. Wel proberen veel leerkrachten aan te tonen hoe belangrijk dit soort activiteiten zijn voor het onderwijs. Een plan van Julio Maduro en mogelijk ook anderen om een plantentuin te maken waar alle flora van Aruba in terug te vinden is en waar kinderen biologielessen kunnen krijgen, gaat reeds in de goede richting. Maar "het treffen van maatregelen van schoolorganisatorische en didaktische aard ter verbetering van de huidige situatie is dan ook geen eenvoudige opgave", zegt dr. A. C. Prins (1; t.a.p. 18) bij haar bespreking van het "op Europese leest geschoeide" onderwijs". Evenwel zou een begin gemaakt kunnen worden met het leren kennen van uw kinderen en hun verborgen leerplan waardoor de leerstof in uw klas aanzienlijk vooruit zal gaan. "Het onderwijs valt of staat met de man of vrouw voor de klas", hoor je vaak als open deur. Het grootste probleem hier is dat er een vreemdeling voor de klas staat. Daar moeten we oplossingen voor zoeken. Iedere oplossing leidt tot dankbaarheid bij de kinderen. Dankbaarheid zoals je dat kon aflezen uit hun glunderende gezichten bij de voorstelling van "Nochi Arubiano". ●

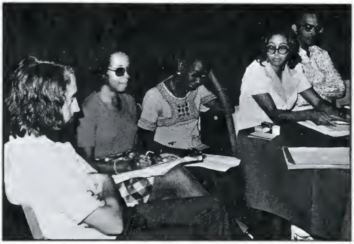
Literatuur:

1. *Dr. A. C. Prins-Winkel: Kabes Duru (Assen 1973).*
2. *Leerplan en Leidraad voor het basisonderwijs op de Benedenwindse eilanden der Nederlandse Antillen. Boek één (Zeist 1970).*
3. *Rapportage V.L.C. Onderwijscongres (Curacao ja. 1974).*
4. *E. Faure c.s. Learning to Be, the world of education today and tomorrow (Unesco Paris 1972).*
5. *Sambumbu, Volkskunde van Curaçao, Aruba en Bonaire door P. Brenneker, deel I (Curaçao 1969).*
6. *School, maandblad waarin school en thuis elkaar ontmoeten, maart 1974.*
7. *Aruba Road Map, Esso Netherlands Antilles (1970).*
8. *Dr. J. van Bergeyk: Didaktisch Handelen (Gron. 1971) (i.h.b. pag. 60 e.v. schoolklas en sociaal-emotioneel klimaat).*

Agustin Vrolijk (interviews)
foto's: R. de graaff

INTERVIEW MET NIEUWE HOOFDBESTUURSLEDEN VAN DE V.L.A.

Aangezien deze mensen nieuw zijn in het bestuur, menen we ze te moeten voorstellen aan de andere leden van de V.L.A. Aan deze vijf mensen werden dezelfde vragen gesteld:

1. **Hoe is uw naam, waar hebt u gestudeerd en waar werkt u?**
2. **Wat is uw taak in het V.L.A.-bestuur?**
3. **Als vertegenwoordig(ster)er van uw sectie, hebt u een bepaald doel dat u wilt bereiken?**

1. Mijn naam is

MINERVA WINKLAAR

Ja, om je precies te zeggen waar ik gestudeerd heb, is een beetje moeilijk, omdat ik zoveel omwegen heb gemaakt voor ik op de kleuterleidstersopleiding kwam. Ik ben werkzaam op de Lucia-kleuterschool op Savaneta (Ze is bezig met Peda. M.O.-A).

2. Ik vertegenwoordig de v.o.-sectie bij de V.L.A. Dit houdt in dat ik moeilijkheden en probleemstellingen in de sectie door geef aan het hoofdbestuur.

3. Ja, de Kleuterwet zo spóédig mogelijk tot stand brengen.

★

1. Mijn naam is

FREDA WEVER

Van het Colegio ging ik naar de A.P.A. Nu werk ik op de Prinses Wilhelminaschool in de 1e klas.

2. Ik ben daar als vertegenwoordigster van de b.o.-sectie.

3. Ik wil dat de bibliotheek op volle toeren komt te draaien i.v.m. de p.d.c. Het onderwijs moet meer voor het volk en naar behoeften van het volk gegeven worden. Dit is niet iets dat snel kan gebeuren, maar ik hoop iets te kunnen verzetten in die richting.

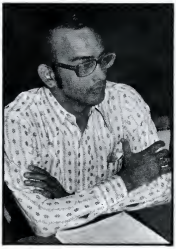
1. Mijn naam is

ARMAND ENGELBRECHT

Na op Colegio gezeten te hebben werd de gemeentekweekschool gevolgd te Rotterdam. Daar behaalde ik mijn hoofdakte in 1967. Ben verder in het bezit van de akte l.o.-Engels en b.b.o.-vakstudie. De studie wiskunde is nog niet afgerond. Geef wiskunde en Engels op de John F. Kennedy technische school.

2. In de V.L.A. ben ik de nieuwe penningmeester, waarbij ik tot de ontdekking kwam dat er nog veel te leren valt.

3. Het doel is een goed vakbondsman te worden en ik zie als ideaal een goede samenwerking tussen overheid en vakbond op Aruba.

1. Mijn naam is

JAN AUTSEMA

Heb Nederlands M.O.-B gestudeerd in Groningen. Ik werk op Colegio Arubano.

2. Ik ben vertegenwoordiger van de Havo en V.W.O. bij de V.L.A. en tevens vice-voorzitter.

3. Ik wil het accent leggen op Antillianisering. Ik zie 't niet graag dat Europese Nederlanders de rechten van Arubanen (Antillianen) gaan bepleiten bij Arubaanse (Antilliaanse) instanties. Daarom blijf ik vice-voorzitter. De taak van de Europese Nederlanders is stimuleren, raadgeven.

★

1. Mijn naam is

DIENTJE CROES

Na het Sint-Antoniuscollege ging ik naar de Havo en vandaar naar de A.P.A. Ik werk nu op de Sint Janschool op Kadushi largo, 4de klas.

2. Ik ben een vertegenwoordigster van de b.o.-sectie en tevens 2de secretaresse van de V.L.A.

3. Praktisch werk van de leden.

van de sekties

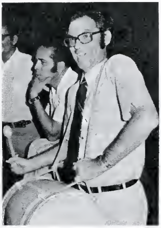

NIEUWS VAN DE SEKTIE B.B.O.

Tijdens de laatste ledenvergadering van de sectie b.b.o. werd een nieuw bestuur gekozen:
Voorzitter:
Ton Schrameijer (Kibrahacha)
Secretaris:
Fred Meenhorst (Pr. Bernhard)
Penningmeester:
Harry Moons (Caiquetios)
Vertegenwoordigster in het hoofdbestuur:
Tineke Pengel (Bernhard)
Vertegenwoordigster in redactie "Vorm":
Gerda Naloop (Emma)

Inmiddels heeft het nieuwe bestuur een voorlopig aktieprogramma opgesteld:
b.b.o.-dag
b.b.o.-sportdag
b.b.o.-vakstudie
Propaganda-aktie
Het nieuwe bestuur spreekt de hoop uit dat zij van de leden alle medewerking zal krijgen bij het uitvoeren van haar taak.
Langs deze weg willen wij de leden van het oude bestuur dank zeggen voor de werkzaamheden die zij afgelopen jaar hebben verricht.

namens het bestuur,
F. Meenhorst (secr.)

Voorzitter b.b.o.-sectie Ton Schrameijer roert de trom.

VERGADERING BASISSECTIE

De algemene ledenvergadering van de basissectie in Cas di Cultura werd door de voorzitter geopend om 7.45 en gelijktijdig weer gesloten bij gebrek aan quorum. Om 8.00 opende voorzitter Tjin Kam Jet de vergadering opnieuw. In aanwezigheid van de 15 sectieleden werden de notulen voorgelezen en goedgekeurd, evenals het financieel verslag over het jaar 1973. Een van de belangrijkste punten van deze avond was de bestuursverkiezing. Alleen penningmeester Jan Barson bleef aan.
Daar er slechts twee bestuurskandidaten waren, moesten er voor de overige vakante plaatsen die avond de andere kandidaten uit de aanwezige leden naar voren komen. Na de pauze stelde de vergadering nog vier kandidaten voor. Daarna werd de nieuwe voorzitter bij schriftelijke stemming gekozen en de overige leden bij acclamatie.
De nieuwe voorzitter, Méchi Croes, nam plaats achter de bestuurstafel en bedankte de aftredende bestuursleden die andersom het nieuwe bestuur een succesvol jaar toewenste. Afgetreden zijn: de heer Tjin Kam Jet (voorzitter), Harold van Damme (secretaris), Harrie Oplaat en mej. Betty Rasmijn.
Het nieuwe bestuur werd nu aan de vergadering voorgesteld en ziet er als volgt uit: voorzitter: Méchi Croes, secretaresse: Wilma Andres, 2e secr. Anette van Borren, penningmeester: Jan Barson, afgevaardigde naar het hoofdbestuur: Dientje Croes en Freda Wever, commissaresse: Mildred Maduro. Het nieuwe bestuur is inmiddels al verschillende keren in vergadering bijeen geweest. Hierbij zijn een aantal plannen opgesteld, die het bestuur in het komende jaar wil trachten te verwezenlijken. De rayons zijn opnieuw ingedeeld. Dit zal door middel van een stencil aan de leden bekend gemaakt worden.

secr. W. Andres,
A. van Borren

Een voorzittersonderonsje (rechts Méchi Croes, voorzitter basissektie)

NIEUWE LEDEN IN DE REDACTIE

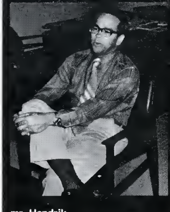
De redactie heeft een uitbreiding ondergaan. Nieuwe leden zijn: mej. G. Naloop, Emmaschool, b.b.o. en de heer A. Vrolijk, Macuarimaschool, b.o.

enkele opmerkingen betreffende de komende spelling van het papyamento

door

drs. A. F. Vogelzang

mr. Hendrik (spelling Römer) Croes

Zit zij straks met de gebakken peren?

Onze minister van onderwijs en verzelfstandiging van de eilandgebieden, mr. Hendrik Croes, gelukkig eindelijk eens een doortastende figuur op de post onderwijs, al lijkt ons de snelheid waarmee de bewindsman informatie verwerkt en beoordeelt en (nogal eens) van zich afschuift onrustbarend groot, wil eindelijk de zo lang al afgesmeekte en om zovele redenen zo lang al bitter nodige spelling van de landstaal, regelen en afkondigen.
Er is reeds veel over dit onderwerp geschreven, maar toch wil ik, op verzoek van de hoofdredakteur, in dit artikel, wellicht ten overvloede, mijn visie op het onderhavige onderwerp geven, hoewel ik mij niet vlij met de hoop dat dit gelezen zal worden door onze minister noch dat het welke invloed dan ook zal hebben op enigerlei beslissingen van hem. Beslissingen in het onderwijs, mijne vrienden, zijn helaas politieke (dus opportunistische?) besluiten, meestal genomen zonder inspraak van u, van mij, van ons, van de onderwijzers. Enfin, we hebben tenminste gewaarschuwd, mochten wij (en de kinderen) straks met de (voor niet door ons) gebakken peren zitten... schrale troost.

foto's: R. de Graaff

Dr. B. C. Damsteegt, wetenschappelijk medewerker aan de Nederlandse faculteit van de Universiteit te Leiden, tegen wie ik nogal stevig aanleun in deze ontboezeming, schreef in zijn artikel "Spelling en spellingherziening" dat voor het schrijven of uitspreken van een verstandig commentaar in deze, blijkbaar meer voorkennis nodig is dan iemand verwerft door een of andere vigerende spelling min of meer foutloos te leren schrijven. Men dient ook wel eens iets gelezen te hebben over de principes die aan spelling (en spellingherziening ten grondslag liggen, wil men op redelijke wijze aan de diskussie kunnen deelnemen. Daarom wil ik trachten juist over die beginselen iets mede te delen. Allereerst moet ik er dan eens te meer op wijzen dat taal en spelling niet vereenzelvigd mogen worden. Spelling is niet meer dan een techniek om de klanken van de gesproken taal zo goed mogelijk, d.i. met de hoogste nauwkeurigheid, door middel van schrijf- of druktekens weer te geven. Of dat goed gebeurt of slecht, verandert aan de taal niets, net zo min als een mens verandert als iemand hem goed of slecht schildert of afschildert.
Omdat spelling (zie boven) slechts verlettering van de klankenreeks is, dienen de letter- en klankenrij elkaar zo veel mogelijk te dekken, schrijf zoals je spreekt, dus evenveel letters als je klanken hoort, en wel in dezelfde volgorde, dat noemen we fonologisch spellen. De spelling Römer ging uit van dit wetenschappelijk juiste fonologische principe. Elke taal waarin de spelling wordt herzien, tracht zoveel mogelijk genoemd fonologisch ideaal te benaderen. De Engelsen zijn traditionalisten, zij herzagen hun spelling (nog) nooit... vindt u het gemakkelijk Engels te schrijven of te lezen? Het Papyamento heeft nog geen spelling, dit is een unieke kans onze kinderen een toekomstige lijdensweg te besparen, ons niets aan te trekken van de overigens chaotische en verbrokkelde, reeds bestaande schrijftraditie, door zeker niet in voorkomende gevallen de vrij moeilijke Spaanse verlettering te kiezen enkel omdat Aruba meer dan Curaçao Spaans is georiënteerd, door ons niets gelegen te laten liggen aan het — dit moet gezegd — domme geroep van taalbederf, maar de enig juiste beslissing te nemen, n.l. onze spelling fonologisch te maken.
Dat zit dus gebeiteld, zegt u nu tevreden: we spellen onze taal fonologisch. Ik moet echter 2 aanvullende opmerkingen maken, die, hoe dan ook, de zaak weer ingewikkelder maken dan op het eerste gezicht nodig leek.
Iedere taal, dus ook het Papyamento, heeft, dat zal u duidelijk zijn, meer klanken dan er letters in het alfabet zitten, zodat we door de nood gedwongen wel moeten overgaan tot dubbel gebruik van een letter voor meerdere klanken en combinaties van 2 letters voor 1 klank. Daarbij komt nog, dat we aan de c, x, y niets hebben, omdat ze te vervangen zijn door ongeveer resp. s of k, ks, j of ie of i of u, zodat ons slechts 23 tekens resten. Ik ben tegen het huidige gebruik van bovenstaande 3 letters. Ik ben tegen het voor andere klanken gebruiken van deze 3. Ik ben tegen het verzinnen van nieuwe letters.
We mogen verder tot slot 2 praktische voorwaarden niet uit het oog verliezen: de spelling dient gemakkelijk te lezen en gemakkelijk te leren zijn. Bij de eerste voorwaarde, de leesbaarheid, denk ik allereerst aan het snel begrijpend kunnen overzien van een regel, een zin, een alinea en nog grotere tekstgedeeltes. Dat is nodig in een moderne maatschappij, waarin iedereen moet kunnen lezen, waarin bovendien heel veel mensen heel vlug moeten kunnen lezen, omdat ze anders de grote hoeveelheden gedrukte, gestencilde en geschreven informatie die ze voor het verrichten van hun taak nodig hebben, niet kunnen verwerken. De spelling mag geen elementen bevatten die het leestempo drukken.
Wat de leerbaarheid betreft: het is een zaak van efficiency, dat een kind met zo weinig mogelijk moeite en in zo kort mogelijke tijd leert spellen. Hoe minder moeilijkheden een spelling bevat, des te minder tijd kost het lezen ervan en des te geringer is de kans op verleren. Bovendien is het een eis van demokratie in de moderne zin van het woord, dat ieder kind met een normaal verstand kan leren spellen en dat zo naast het spellingonderwijs tijd en aandacht overblijft om te werken aan de andere facetten van de taal, de taalopbouw, het taalverwerven en -gebruiken, de taal- en slagvaardigheid. Dit is in het bijzonder van betekenis voor kinderen uit z.g. taalarme milieus.
In één zin samengevat dient m.i. onze spelling fonologisch te zijn, plus lees- en leerbaar (De oplettende lezer heeft zeker gemerkt dat ik in mijn persoonlijke spelling ook de keuzemogelijkheid propageer, maar dat is een gevaarlijk uitgangspunt).

Ik hoop dat de spellingcommissie o.l.v. de minister wijze besluiten neemt, de 3 door ons bepleite uitgangspunten zullen heus nog wel eens onderling botsen, en ons een wetenschappelijk gefundeerde, efficiënte en voor het kind geschikte spelling schenkt. Dit zou het sein kunnen zijn voor de eveneens broodnodige lawine van methodes en boeken in de landstaal. Wellicht raakt mr. Hendrik Croes hierdoor zijn Curaçaosche bijnaam (spelling Römer) kwijt.

HAVO-LEERLING, IS JOUW AFKOMST WEL GOED?

Onlangs ontvingen de ouders van leerlingen van het Colegio Arubano een schrijven waarin o.a. het volgende te lezen stond:

> B. **Betreft alleen leerlingen van klas twee en hoger:**
> Indien het laatste rapport van dien aard is dat bevorderen naar een hogere klas van hetzelfde schooltype **NIET** mogelijk is, dan is het uw wens dat uw dochter/zoon
> 1. de klas waarin hij/zij nu zit over doet — JA/NEE
> 2. hij/zij bevorderd wordt naar een hogere klas van het naast-lagere schooltype — JA/NEE
> b.v. nu in klas 3 v.w.o. bevorderen naar 4 havo
>
> C. **Betreft alleen leerlingen in havo 4, die in 1973 met een mavo 4-diploma zijn toegelaten.**
> Nogmaals wil de schoolleiding de ouders er op wijzen dat de toelating een voorwaardelijk karakter heeft. Het niet bevorderd worden met een rapport met 33 of minder punten in de examenvakken heeft tot gevolg, dat uw dochter of zoon de vierde klas niet mag overdoen.
> Handtekening ouders:

Hieruit blijkt dat alle leerlingen van tweede en hogere klassen op het Colegio Arubano mogen doubleren, behalve een kleine groep oud-mavo-leerlingen, die blijkbaar, zelfs als ze al een jaar in de schoolgemeenschap hebben doorgebracht, nog een soort "Status Aparte" hebben. Het zal wel duidelijk zijn dat deze apartheid door de oud-mavo-leerlingen als hoogst discriminerend moet worden aangevoeld. Daarbij komt nog, dat voor zover mij bekend, de mavo-directeuren niet op de hoogte zijn gesteld van het "voorwaardelijke karakter" van de toelating van hun leerlingen. Ook van een oud-leerling hoorde ik, dat de brief van het Colegio Arubano waarin zijn toelating tot havo 4 aan hem bekend gemaakt, niet repte over voorwaardelijkheid van deze toelating.

Het zou kunnen zijn dat men hiertoe niet is overgegaan, omdat deze voorwaardelijke toelating een buitengewoon vanzelfsprekende zaak is, die op alle havo-scholen in het Nederlandse koninkrijk van toepassing is. Echter uit een artikel in "Dekanaloog", het orgaan van de Nederlandse Vereniging van Schooldekanen komt een heel ander beeld naar voren. Deze vereniging heeft een onderzoek ingesteld naar een aantal aspecten van de doorstroming mavo-havo. Hieruit blijkt dat van de 250 havo-scholen, die bij het onderzoek betrokken waren, er slechts 16 het standpunt van het Colegio delen, dat een mavo-leerling absoluut niet mag doubleren in de 4de klas havo. Bij 200 scholen mocht er **zonder enige beperking** gedoubleerd worden, terwijl 34 scholen het doubleren onder bepaalde voorwaarden toelieten, die echter van toepassing waren op **alle** leerlingen.

Het is daarom moeilijk te begrijpen, waarom het Colegio zich nu juist geschaard heeft bij de 6% havo-scholen, die zulk een extreem standpunt innemen. Immers, een leerling die niet mag doubleren moet de school verlaten, en hier op Aruba zijn geen 94% andere havoscholen waar hij het wel mag proberen, voor hem beschikbaar. Uit hetzelfde onderzoek blijkt dat van de leerlingen 4e klas havo, die vorig jaar in havo 3 zaten, in 1973 ongeveer 77% bevorderd werd, terwijl dit percentage bij oud-mavo-leerlingen 67% was. Dat betekent dat in een klas van 25 "Havoisten" er ongeveer 19 bevorderd werden en in een klas "Mavoisten" ongeveer 17. Terecht is de commissie die het onderzoek verrichtte van mening dat dit verschil te klein is om tot werkelijke conclusies te komen. En ik sluit mij van harte aan bij de opmerking van deze commissie: "Is doubleren zo erg? Hebben niet vele ontwikkelden en maatschappelijk geslaagden, ondanks of door gebrek aan ijver, één, twee of drie jaar extra over hun opleiding gedaan?"

Ik vermoed dat als wij leraren sinds onze intrede bij het voortgezet onderwijs, nooit hadden mogen doubleren, of een examen opnieuw doen, weinigen van ons in een positie waren gekomen om over het doubleren van leerlingen te kunnen oordelen.
Ik hoop van harte dat de leiding van het Colegio Arubano, haar standpunt zal herzien en aan alle leerlingen in haar 4de klassen havo gelijke rechten zal toekennen.
Voor een dergelijk "standsverschil" tussen mensen, die nog wel voor hetzelfde doel werken, is in onze moderne democratische maatschappij echt geen plaats meer.

H. van Ree,
leraar Juliana (mavo)

Niet iedere mavo-leerling is een havo-leerling of een mavo-leerling heeft ook zijn plafond

Het beleid van een school is een interne aangelegenheid van die school dat bepaald wordt door externe factoren. De belangrijkste externe factor bij de beoordeling van een bezitter van een mavo 4-diploma is zijn niveau. Vraagt iemand met een mavo 4-diploma toelating tot havo 4, dan komt hij zowel bij toelating aan het begin van het schooljaar als bij bevordering aan het eind van het schooljaar in aanraking met het beleid van de school. Uitgaande van de stelling dat een leerling van 4 naar 5 havo bevorderd wordt een redelijke kans van slagen op het examen moet hebben, betekent dat, dat hij een redelijk niveau in klas 4 moet hebben behaald.
Kent de havo-school een soepel toelatingsbeleid, dus krijgt ieder potentiele kandidaat een kans en wil men een redelijk eindniveau in het vierde leerjaar hebben, dan zijn strenge overgangsnormen op hun plaats. Wat houdt nu het begrip minder dan 33 punten in de zes eindexamenvakken in? Het aantal punten wijst op nog geen 5,5 gemiddeld of bij 32 punten op de volgende lijsten (6, 6, 5, 5, 5, 5,) of (7, 6, 5, 5, 5, 4) enz. In relatie tot het eindexamenreglement betekent dit, dat deze leerling altijd afgewezen is en zelfs geen herexamen krijgt. Hier tegenover staat een streng toelatingsbeleid — krijgt ieder dan een kans? — wat tot gevolg heeft dat het beoordelingsbeleid soepel kan zijn, en de 35-puntenregel achterwege kan blijven.
Het artikel van collega Van der Ree spreekt uitsluitend over de beoordeling aan het eind van de vierde klas en niet over de toelating tot die klas. De genoemde getallen zijn dan ook uit hun context gerukt — beoordeling en toelating kun je niet los van elkaar zien.
In aansluiting op de aanhef ben ik van mening dat doorstroming van mavo naar havo alleen weggelegd is voor de leerlingen die bij de aanvang van hun schoolloopbaan bij het v.o. verkeerd gestart zijn.
Doorstroming moet dus tot de uitzonderingen behoren. Een leerling die de 33-puntengrens niet bereikt, geeft te kennen met het behalen van het mavo 4-diploma zijn plafond te hebben bereikt; is dus vroeger juist geselecteerd en dus is zijn toelating voorwaardelijk juist gesteld.

H. Heidenrijk,
conrector Colegio Arubano

Voor ons ligt het jaarverslag van de secretaris van de V.L.A. over het bondsjaar 1973, zoals dat aan alle V.L.A.-leden is toegestuurd i.v.m. de Algemene Jaarvergadering 1973. Punt d. gaat over "Vorm en Tussenvorm". We lezen daarin o.m.: "Ons maandblad kreeg meer het karakter van een discussieblad". En over Tussenvorm: "De Tussenvorm heeft een geheel ander karakter. Het hoofdbestuur wil door middel van dit stencil de leden voorlichten. Tussenvorm wordt voornamelijk direct samengesteld door het hoofdbestuur".

en tussenvorm

Deze ontwikkeling hebben wij in de redactie al enige tijd gade geslagen en wij hebben het bestuur er diverse malen vriendelijk opgewezen dat we het er niet mee eens waren. Tussenvorm is destijds in het leven geroepen om de leden te kunnen bereiken in urgente gevallen, wanneer er bepaalde zaken verkeerd zouden lopen als men op het uitkomen van Vorm zou moeten wachten.
Dit standpunt is nu dus publiekelijk verlaten. De V.L.A. beschikt volgens het bestuur voortaan over twee organen, een discussieblad en een voorlichtingsblad. Hiermee wordt Vorm in een positie gemanoevreerd, waar de redactie een beetje vreemd tegenaan zit te kijken. Discussieblad, discussieblad, wát discussieblad??!! Waar komt dat idee vandaan? In ieder geval niet van ons. De V.L.A. heeft o.i. één officieel orgaan en dat is VORM, HET maandblad van de Vakbond Leerkrachten Aruba. O.i. behoort het bestuur **dit** blad te gebruiken voor de communicatie met de leden. Diverse malen hebben wij reeds aangedrongen op maandelijks een hoofdartikel in Vorm van bestuurszijde, waarin het bestuur zijn licht laat schijnen over een bepaalde zaak. Meestal kregen wij ten antwoord dat tijdgebrek een hoofdrol speelde. Uiteraard kunnen wij begrip opbrengen voor dit argument.
Anders wordt het natuurlijk wanneer het bestuur voor zijn voorlichting gebruik gaat maken van andere kanalen. Vorm behoort het communicatiemedium te zijn tussen bestuur em leden, vice versa en tussen de leden onderling, verder behoort het een afspiegeling te geven van al wat zich in de bond afspeelt en tenslotte wordt de rest van de beschikbare plaatsruimte gebruikt voor — naar de mening van de redaktie — relevante artikelen die stimulerend kunnen werken op het onderwijs op Aruba.
In de Tussenvormen van de laatste tijd zijn vele onderwerpen aan te wijzen waarvan je je afvraagt waarom die niet konden wachten tot de volgende Vorm. En dat je in Vorm jaargang '74 wel de jaarverslagen van de secties over het verenigingsjaar '73 kan vinden, maar vergeefs zal zoeken naar jaarverslag en financieel overzicht van het hoofdbestuur, lijkt ons toch een misser. Wanneer het bestuur voor zijn voorlichting aan de leden voortaan gebruikt wenst te maken van Tussenvorm, betekent dat, dat Vorm een essentiële functie verliest. We worden daarmee in de richting van een meer algemeen onderwijsblad gedwongen. Als het bestuur dat wenst, zouden wij dat graag op een andere wijze willen vernemen dan uit een — gestencild — jaarverslag.
Sans rancune,

Hoofdredacteur Vorm
J. Jutten

VORMPJE

W. Traksel, Mary's Fancy, Philipsburg, P.O.B. 217, vraagt (HUIS) te huur of te ruil - grote vakantie.

ONTMOETING STUDENTEN CURACAO - ARUBA

In de laatste week van april vinden een aantal studiebijeenkomsten plaats voor studenten van de Curacaose en Arubaanse pedagogische academies. Deze studieweek wordt op Aruba gehouden. Een aantal workshops zullen in het leven worden geroepen met onderwerpen over ons onderwijs, onze cultuur en samenleving. Hierbij vragen wij medewerking van alle leerkrachten op Aruba en ook van mensen buiten het onderwijs om deze week tot een groot succes te maken. De resultaten zullen zeker worden gepresenteerd, terwijl nadere informatie over het programma volgt.
Met dank namens de commissie voorbereiding,

Shirley Pope
Rob Emanuels
Bianca Valois-Smith

ingezonden

Communiqué d.d. 8 maart 1974

Naar aanleiding van de speech van de heer Simo, gehouden op de onderwijsdag te Aruba op 29 januari j.l., waarvan de inhoud medio februari op St. Maarten bekend werd, wil het bestuur van de VOP-B gaarne het volgende opmerken:

In de inleiding van zijn speech stelt de heer Simo het volgende: "Thus I will not talk an abstract or imaginary "model" of teacher. Instead if this I will refer to those teachers I have *SEEN AT WORK* in my experience of the Antilles. My SOCIOLOGICAL training demands of me that I relay on *FACTS* in order to present and illustrate a particular problem".

Het bestuur van de VOP-B heeft zich dan ook afgevraagd op welke feiten de heer Simo zijn beweringen grondvest, en welke en hoeveel onderwijzers de heer Simo aan het werk heeft gezien! Namelijk: blijken deze FEITEN *niet solide* te zijn, dan kan derhalve de speech van de heer Simo als eveneens met dit gebrek behept beschouwd worden, wat betekent, dat aan de speech van de heer Simo, door hem gehouden in zijn hoedanigheid van socioloog, iedere wetenschappelijke basis totaal ontbreekt.

Het bestuur hield daarom een 'mini-enquete' onder de leerkrachten van de Bovenwinden, i.c. Sint Maarten, (gezien het korte tijdsbestek waarbinnen het bestuur moest werken konden de resultaten van Saba en Statius om technische redenen niet verwerkt worden) waarop een respons kwam van ruim 83% een alleszins representatief percentage dus. (Op Sint Maarten zijn 85 leerkrachten werkzaam).

Drs. Simo tijdens zijn optreden op de onderwijsdag te Aruba.

Uit deze mini-enquete bleek het volgende:

1. Ruim 33% van de leerkrachten op Sint Maarten heeft de heer Simo nog nooit ontmoet.
2. De heer Simo heeft 14% van de leerkrachten bezocht tijdens hun werk. Splitst men dit percentage, dan blijken 12% van de bezochte leerkrachten te behoren tot het kleuteronderwijs en 2% tot de 1e klasse.
3. Naar aanleiding van zijn bewering "If courses are offered to them to improve their poor pedagogical knowledge, they will not even consider it for they feel that they "know everything" and that one cannot do very much with these children...", het volgende:

   71% van de leerkrachten is nooit door het PDB-Sint Maarten uitgenodigd voor een of andere cursus "to improve their poor pedagogical knowledge". De overigen zijn wel uitgenodigd voor de "Language and Education course" t.b.v. leerkrachten van kleuteronderwijs en 1e en 2e klassen van het B.O.

   Hierbij zij opgemerkt dat door de heer Mackay, eveneens medewerker van het PDB, tijdens de eerste bijeenkomst voor deze cursus uitdrukkelijk is gesteld dat deze cursus geen zin had voor de Nederlandse leerkrachten i.v.m. hun 3-jarig contract.

In het licht van bovenstaande cijfers waaruit blijkt dat de contacten van de heer Simo zich hoofdzakelijk beperken tot de kleuterscholen, dat zijn contacten met de basisscholen minimaal te noemen zijn, om van de andere takken van onderwijs maar te zwijgen, meent het bestuur van de VOP-B hetgeen over de leerkrachten op de Bovenwinden beweerd wordt als zeer onwetenschappelijk te moeten betitelen, die een constructieve samenwerking tussen allen, bij het onderwerp betrokken, slechts in hoge mate kan belemmeren.

Kan deze man, die zijn speeches waarschijnlijk baseert op andere inlichtingen dan wetenschappelijk verkregen feiten, zich met recht "professional" noemen?

Wordt de wetenschap der sociologie geen geweld aangedaan indien de heer Simo een dergelijk ongefundeerd verhaal ook in de USA meent te moeten verkondigen?

De heer Simo besluit zijn redevoering met "If more has to be said I believe it has to be said in an open discussion with everybody..."

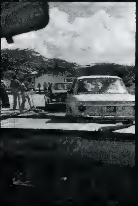
Het bestuur heeft hem dan ook verzocht om de leerkrachten in een "open discussion" te ontmoeten... De heer Simo... hij weigerde echter.

Tot slot spreekt de VOP-B de hoop uit dat wanneer de heer Simo weer iets over de leerkrachten meent te moeten zeggen, hij dit op de allereerste plaats tegen de betrokken onderwijzers zal doen en zijn speeches een wetenschappelijke basis zal geven, de sociologie waardig.

Indien dit te veel gevraagd is, menen wij de heer Simo in ernstige overweging te moeten geven om zich dan te bezinnen op het feit in hoeverre zijn werk op Sint Maarten nog zinvol kan zijn.

het bestuur V.O.P-B
St. Maarten

V.L.A.-autorally 1e lustrum 1974

In het kader van het eerste lustrum van de V.L.A., organiseerde de lustrumcommissie met medewerking van vele anderen op 27 maart j.l. een voortreffelijk geslaagde autorally ('s middags) en puzzelrit ('s avonds).
De route voerde langs plekjes die vele deelnemers nog nooit eerder gezien hadden. Tientallen auto's verscheurden de stilte in de mondi, waar anders slechts het gemekker van passerende geiten gehoord kan worden.
Vooral 's avonds kregen niets vermoedende families in de knoekoe bezoek van divesre deelnemers, die het verkeerde openstaande hekje waren ingereden of het verkeerde paadje hadden gevolgd tot vlak voor de keukendeur van een huis.
Al met al zeer geslaagd.
Hieronder volgen de uitslagen:

uitslag rally A

1. J. Trietsch (110 strafp.)
2. J. Bakker/T. Brand (111)
3. K. en M. Arends (162)
4. A. Stap/E. Nijdam (191)
5. F. Meenhorst/R. de Graaff (208)
6. H. v. Keule/P. Pronk (218)
7. Harry Oplaat (224)
8. J. Stekelenburg (225)
9. M. Tournier (240)
10. E. D. Henriquez (245)
11. L. Boersma (248)
12. R. P. Ruiter (251)
13. Jack Heijer (225)
14. H. Weustink (262)
15. A. Quant (276)
16. H. Hermsen (323)
17. E. Lohman (330)
18. H. Dijkhout (347)
19. Verdam (351)
20. De Kwaker/de Jonge (359)
21. Jacq Strick (372)
22. J. Boderie (375)
23. F. Frank (391)
24. A. Thie (412)
25. Maduro/Schwengle (412)
26. Winklaar (413)
27. A. v. Drie (416)
28. J. de Graaff (416)
29. Kramers/Edens (416)
30. H. Jansen (418)
31. F. E. J. Maduro (444)
32. Koster /Peetholt (448)
33. v.d. Linden/Vosselvrouw (502)
34. A. V. Keule/T. Pronk (548)
35. H. v. Erve/Lubbers (572)
36. J. Kuyperdal (652)
37. W. Monzon (664)
38. T. Baank (665)
39. A. Trip (674)
40. J. Jutten (680)
41. A. Stolwijk/N. Stolwijk (725)
42. C. Herrera (730)
43. mevr. Monzon/Henriquez (932)

uitslag puzzelrit klasse B

1. J. G. Heijer (180)
2. T. J. Croes (220)
3. C. Frank (240)
4. G. Maduro/Schellens (245)
5. D. Abrahams (290)
6. G. Naloop (320)
7. Holstvoogd/Strick (320)
8. Schrameyer (375)
9. C. J. F. Maduro (395)
10. O. Uijen (410)
11. F. R. Croes (420)
12. Hans van Dijk (420)
13. J. Kleinenberg (430)
14. A. Stoltenborg (440)
15. Eddy Croes (450)
16. D. Hoevertsz (470)
17. J. Ph. Alexander (490)
18. M. C. Falconi (510)
19. E. Pieters (520)
20. J. v.d. Spoel (545)
21. H. van Damme (545)
22. S. Versleyen (555)
23. R. van Putten (570)
24. Mirto Laclé (575)
25. Betram/Schmidt (590)
26. Ruben Frank (635)
27. M. B. Croes (645)
28. Gwendoline Croes (665)
29. S. Thijssen (685)
30. M. v.d. Hanst (710)
31. Maessen (720)
32. Grace Bareño (720)
33. E. Kuiper/K. de Roo (765)
34. A. Mercera (770)
35. Yd. de Waal (820)
36. A. Vogelzang/J. Walter (860)

